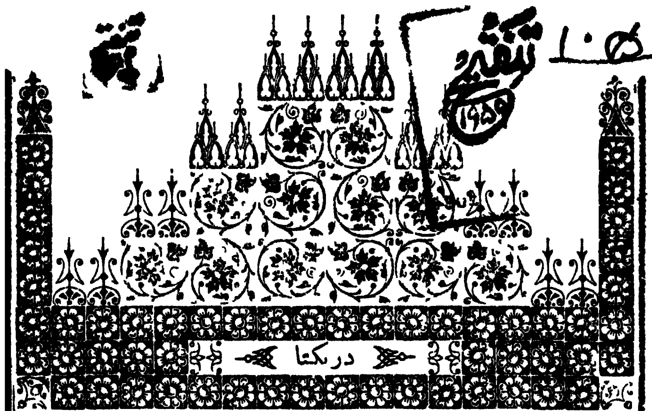
﴿ در یکتا ﴾

(مکاتب رشدیه‌ده اوقونمرلق اوزره)
(انتخاب ایدلمشدر)

معارف نظارت جلیله سنك ۲۷٦ نومرولی
فی ۱۵ حزیران سنه ۳۰۹ تاریخلو رخصتنامه
سیله طبع اولنمشدر

﴿ شرکت صحافیه مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدالله الذی جعلنا من المسلمين ※ والصلاة والسلام
علی سيدنا محمد خاتم الانبياء والمرسلين ※ وعلی آله
واصحابه اجمعين ※ معلوم اوله که عاقل و بالغ اولوب
مسلم اولادندن اولان کيمسه کلمتين شهادتينی تلفظ ايدر
اولدقده ايمان اولنمق لازم اولان اموری بيلوب
وانلامدقجه يکيدن ايمان ونکاح لازم اولديغی کتب
معتبره‌ده تصريح اولنديغندن عوام ناسه افاده
اولنه‌جق مرتبه ابتدا صفت ايمانی تعليم الزم اولوب
بعده اصول اسلاميه‌دن اولان عبادات خمسهٔ مفروضه
ايمانك کماله مدار وقوامنه شعار ايکن اکثر ناس احکامنی
تحصيله عدم همتلرندن بالکليه نسيان اولنمه منزله سنه
تقرب ايتديکی ظاهر ونمايان اولديغندن عوام ناس

حقنده تعلیم وتعلمی آسان اولمسیچون فقهای عظام
حنفیه نك اصح اقوالندن قدر کفایه لسان ترکی
اوزره بر رساله تدوین وعقاید ضرورات دینیه ایله
تصدیر وتزیین ومسائل صلات وزکات وصیام وحجة
الاسلام وجهاد اشتمالیله تکمیل اصول دین اولمق
اهم امور معظمه اولمغله بحمد الله تعالی بذل مقدور
وسعی نامحصور ایله تنظیم وترتیب میسر اولمغین
(دریکتا) نامیله تلقیب اولندی همان جناب
ملك المناندن مسؤل ومتضرعدرکه فضل وکرمیله
وسیلهٔ نفع موفور بیوروب بو عبد بیمقدارك سعینی
مشکور ایلیه .
ایمدی معلوم اولهکه اولا هر عاقل وبالغ اولانه قلبیله
التی شیئه اینانوب لسانیله دخی (آمنت بالله وملائکته)
آخرینه قدر معناسی بیله رك اوقومق فرض عیندر
وایمان شرعده بودر .

﴿ مطلب ایمان ﴾

(آمنت بالله) بن الله تعالی نك الوهیتنه یعنی وجودی
کندندن اولوب کندیسنه برشی وجودده سبقت
ایتمدیکنه وخواص الوهیتنه یعنی عالمی تدبیرینه
وجمع اشیایی خالق اولدیغنه وعبادته استحقاقنه
وکندیله قائم اولان صفات علیهسی صکرهدن اولمدیغنه

وذكر اولنان الوهيت وخواص الوهيتده شريكى ونظيرى اولمديغنه ومخلوقاتدن بر شيئه هيچ بر وجهله بكزه‌مديكنه ايناندم .
(وملائكته) دخى بن الله تعالى نك ملكلر ينك شرف عبوديتلرينه وجناب الهيله رسل كرامى بيننده وحى شريعت وانزال كتب خدمت سفيه سيله صدق وامانت اوزره توسط انلرك شاندن اولديغنه ايناندم ايمدى ملائكهٔ كرامه بووجهله ايمان اولنمق لازم اولديغنى ابو السعود افندى تفسيرنده تنبيه ايتمشدر
ودخى ملائكهٔ كرام جمهور مسلمينك اعتقادلرى اوزره اجسام لطيفهٔ نورانيه درلركه درلو درلو صورتلرده ظاهر اولورلر وانلرده اركگلك وديشيلك اولمديغى كبى انس وجنك سائر حاللرى دخى اولماز عددلرينى انجق الله تعالى بيلور
(وكتبه) دخى الله تعالى نك كتابلرينك دين حق بيان ايچون جبريل امين ايله پيغمبران عظامه كوندرلديكنه وصكره كلان كتاب وشريعت اول كلان كتاب وشريعتك حكمى وزمانى تمام اولديغنى بيان ايتديكنه ايناندم نته كيم قرآن عظيم سائر كتابلردن صكره پيغمبريمز محمد عليه السلامه نازل اولمغله سائر كتابلرك حكمى وزمانى تمام اولمغين قرآن

عظیمدن ماعداسنی تلاوت ومقتضاسیله عمل جائزدکلدر .
(ورسله) دخی الله تعالی نك انساندن نیجه کامل ذوات کرامی محضا لطف الهیسیله پیغمبرلك شرفیله مشرف قیلوب مبارك یدلرنده معجزه لر خلق ایدوب حق پیغمبر اولدقلری ثابت اولدقدن صکره هر بری زمانلرنده امتلرینی الله تعالی نك امر ایلدیکی شریعته دعوت ایتدکلرینه ایناندم پیغمبریمز محمد علیه السلام جمله امه وحنه کوندرلمشدر وشرع شریفی قیامته قدر باقیدر وقرآن عظیم بیوك معجزه سیدر انس وجن بر یره اجتماع ایدوب طاقتلرینی صرف ایتسه لر مثلنی کتوره مزلر .
(والیوم الآخر) دخی آخر کونك واقع اوله جغنه ایناندم اهل تفسیرك بیانلری اوزره یوم آخردن مراد جمع موتی تکرار احیا اولنوب هرکس قبرلردن قالقمسی وجمله سی میدان محشرده جمع اولنمسی ودفتر اعمالری یدلرینه ویرلمسی ومحاسبه اولنمسی وسیئات وحسنات وزن اولنمسی وصراط کوپریسندن کچلمسی واهل جنت جنته واهل جهنم جهنمه کیروب ثواب ابدی وعذاب سرمدی وساتر آیات کریمه واحادیث شریفه ده وارد اولان احوال آخرت جمله سنك زمانیکه نهایتسز زماندن عبارت ایدی

یوم آخره ایمان بو ذکر اولنان امور اخرویه نك
جمله سنه ایمانه شاملدر و بونلرك كلیسی آیت كریمه‌لو ایله
ثابتدر حق اولدیغنه ایمان اولنمق لازمدر ٭
(وبالقدر خیره وشره من الله تعالی) دخی هر عبدك
بر مقدرکه وجوده کلان خیر وشردن عبارتدر کرك
عبدك افعال اختیاریه سی وکرك سائر اشیا جمله سی
الله تعالی دن اولدیغنه یعنی الله تعالی نك دیلمسیله
تقدیریله اولدیغنه اینانمدم اعتقاده مذهبمز اولان
اهل سنت وجماعت مذهبی اوزره ٭

﴿ ارادهٔ جزئیه ﴾

انجق عبدن صادر اولان افعال اختیاریه ده عبدك
ارادهٔ جزئیه سی واختیاری وارد عبد ده حق تعالی
فعل وترك جانبلرینه تعلقه صالح اقدرت وارادت خلق
ایتمشدر عبد اراده‌سنی بر جانبه صرف واول جانبی قصد
واختیارندن عبارت اولان ارادهٔ جزئیه‌سیله بذل
مقدرتی عقیبنده الله تعالی دیلرسه اول جانبی قدرت
الهیه سیله خلق ایدر رضای ربانیسنه موافق ایسه
طاعت عد اولنوب عبد مثاب اولور واکر رضای
ربانیسنه مخالف ایسه معصیت عد اولنوب عبد عتاب
وعقابه مستحق اولور ٭
ودخی معلوم اوله‌که بیان اولنان وجه اوزره مؤمن

اولان کیمسه ایمان اولنمق لازم اولان برشیده شبهه ایلدکده اول کیمسه یه فرض اولان فی الحال الله تعالی نك علمنده اول شیده حق اولان نه ایسه اکا ایناندقدر صکره تحقیقنی علم عقایدده کامل برذات بولدقده اوکرنمکده اهمال وقصور ایتمك جائز دکلدر ٠
ودخی مسلم اولان کیمسه یه نه ملتدنسن دیو سؤال اولندقده ملت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمدنم دیمك کرکدر ٠

﴿ کلمهٔ کفر ﴾

ودخی مسلم اولان کیمسه نك لساندن کلمهٔ کفر صدور ایتسه قلبیله اعتقاد ایتمسه ده تجدید ایمان ونکاح لازم اولور ایمدی شرعاً تعظیم اولنمسی لازم اولان ایمان وقرآن وعلم دین ومذهب وکعبه وبونلرك امثالی شرعاً مبارك وشریف اولان شیلردن برینه الفاظ غلیظه ایله سوکمك تعزیر وتجدید ایمان ونکاحی ایجاب ایدر بغایت حزر اولنه وسائر کلام فاحشدن وخصوصیله آنایه سوکمکدن دخی لسانی حفظ ایتمك لازمدر ٠ ودخی هر مسلم اخشام وصباح توبه واستغفاره مداومت ایتمك کرکدر ٠ ودخی ایمانك کمالی اعمال مفروضه ایله در جمله اعمال مفروضه نك اصلی ودینك دیره کی بش وقتده فرض اولان نمازدر

فرضیتنی اثبات ایدن نیجه آیت کریمه لر وحدیث
شریفلر واردر وپیغمبرمز محمد علیه السلام
حضرتلرینك وقت سعادتلرنده فرضیتنه اجماع
امت واقع اولوب فرضیتی حقنده اولان آیات واحادیث
بر وجهله تأویلی قابل دکلدر ٠

﴿ نمازی انکار ﴾

وقرآن کریمده نیجه محلده ذکر اولنان صلاتدن مراد
بش وقتده هیئت مسنونه اوزره ادا اولنان ارکان
معلومه وافعال مخصوصه اولدیغی پیغمبریمز علیه
السلام حضرتلرینك وقت سعادتندن قرنا بعد قرن
تواتر ایله نقل اولنمشدر مشیخت ادعاسنده اولوب
الحاد وزندقه اعتقادنده اولان کیمسه بعض عوام
مسلمینه سکا صلات مفروضه یی باغشلادم قیلمه دیدیکی
یاخود صلاتدن مراد بوارکان معلومه دکلدر انجق
ذکر ومراقبه در دیدیکی شرعاً ثابت اولسه امر
اولی الامر ایله قتلی لازمدر و بوحال اوزره طوتولدقدن
صکره توبه سی دخی قبول اولنمز ٠
ایمدی هرعاقل و بالغ اولان کیمسه ذکر اولنان وجه
اوزره ایمان اولنه جق اموری بیلوب ایمان ایتدکدن
صکره بش وقت نمازك فرضلرینی وواجبلرینی بیلوب

پیغمبریمز علیه السلام حضرتلرندن نقل اولندیغی وجه اوزه یرینه کتورمکی جمیع کاری اوزرینه تقدیم ایتمك لازمدر ٠

اهل سنت وجماعت شویله اجماع ایلدیلرکه نماز بورجی توبه ایله وسائر حسنات ایله ایله ساقط اولماز قضایه محتاجدر توبه ساقط اولان انجق قضایی تأخیردن نشئت ایدن کناهدر والحاصل نمازی اضاعه ایدنلره بیوك عذاب اوله‌جغی قرآن کریمده وحدیث شریفلرده تصریح اولنمشدر ٠

﴿ حکمنده اولنلره نماز ایله امر ایتمك ﴾

ودخی اولادینه وسائر حکمنده اولنلره یدی یاشندن صکره نمازی اوکردوب قیلمنی بیورمق واون یاشنه کیردکده نمازی ترك ایتدکجه الیله اوچ کره اورمق کرکدر ودخی زوجه‌سنی غسل یانمازی ترکیچون دوکمك واردر اصلاح اولماز ایسه مهرینی ویرمکه قدرتی یوغیسه‌ده بوشایوب بورجلو اولمق خیرلو اولدیغی کتب معتبره‌ده ذکر اولنمشدر ٠

﴿ نمازك فرضلری ﴾

ایمدی معلوم اوله‌که نمازك فرضلری اون ایکیدر اولکسی ٠ حدثدن طهارت ٠ ایکنجی ٠ نجاسدن طهارت ٠ اوچنجیسی ستر عورت ٠ دردنجیسی

استقبال قبله . بشنجیسی وقت . التنجیسی نیت .
یدنجیسی تحریمه . بویدی یه شرطدیرلر نمازباشلامدن بولنملری
فرض اولان شیلردر . سکزنجیسی قیام . طقوزنجیسی قرائت
اوننجیسی رکوع اون برنجیسی سجود . اون ایکنجیسی نمازك
آخرنده تشهد مقداری اوتورمق . بو دشنه رکن دیرلو نمازك
ایچنده فرض اولان شیلردر بونلرسز نماز صحیح اولماز ودخی
بو اون ایکی فرضلر تفصیل اولنمه محتاجدر .

﴿ حدثدن طهارت ﴾

اما حدثدن طهارت دیمك صو بولنوب واستعمالنه قدرت
اولان محلده غسل لازم اولدیسه غسل ابدست لازم
اولدیسه ابدست المق صو بولنمیوب یاخود استعمالنه
قدرت اولمیان محلده تیمم ایتمكدر .
ودخی حدث دیمك جنب یا ابدستسز اولمقدر .

﴿ غسلك فرضلری ﴾

غسلك فرضلری اوچدر اغزینی وبورننی وسائر
بدننی یومق کیفیت مسنونه سی اولدرکه اولا اللرینی
یویوب استنجا یرلرینی وسائر محلده نجاست وار ایسه
پاك ایدوب وابدست الدقدن صکره جمیع اعضایی
اوچر کره یومقدر اولکی دفعه ده الیله اوغمق دخی سنتدر

موجب غسل

غسل ایجاب ایدن شیلر او یقوده انسانك احتلام اولمسی و یاخود یقظه حالنده حقیقة و یاحکما قضای شهوت ایتمسی و کذلك خاتونلرك حیض ونفاسلرینك نهایت بولمسیدر ودخی جمعه و بیرام نمازلریچون غسل ایلمك سنتدر

ابدستك فرضلری

ابدستك فرضلری دردر یوزینی واللرینی درسکار یله بیله یومق و باشنك درت بلوکنده برینی مسح ایلمك وایاقلرینی طوپوقلر یله بیله یومق . صورت مسنونه سی اولدرکه بسمله ایله اللرینی یویوب مسواکلندکدن صکره اغزینی و بورنینی اوچر کره یویوب صکره حدثدن طهارت نیت ایدوب فرضلرك ارالرینی کسمیه رك ذکر اولنان ترتیب اوزره باشنه مسحدن ماعداسنی اوچر کره یویوب و یاشنی تمام ایتمك و پرمقلرینك وصقالنك ارالرینی خلاللمق وقولقلرینك ایچنی شهادت پرمغنك ایچی ایله و اردینی باش پرمغنك ایچی ایله مسح ایتمکدر . ودخی باقی قلان اوچ پرمقلرینك ارقه سیله بوینی مسح ولرنده وایاقلرنده صاغ یانندن باشلمق مستحبدر

﴿ آبدستی بوزانلر ﴾

آبدستی بوزانلر اوکدن وارتدن چیقان شی واددن کلان یل وهر عضودن چیقان قانك وایرینك وصاری صوبك اقسی وآغز طولیسی بلغمدن ماعدا نسنه‌یی قوصمق ویاتوب وطیانوب او یومق طیاندیغی شی آلنسه دوشر ایسه ودلو اولمق و باطلق وسرخوش اولمق وصلات جنازه وسجدهٔ تلاوتدن ماعدا صلات وسجدهٔ سهوده یانده اولان کمسه ایشیده‌جك قدر باغ اولان کیمسه‌نك کولمسیدر .

﴿ مست اوزرینه مسح ﴾

ودخی اهل سنتك علامتندندر مستلرنك اوزرینه مسح ایتمك . ایمدی ایاقلرینی یویوب مستلرینی کیان کمسه‌دن حدث واقع اولدیغی وقتده ابدستنده نقصان اولمامق شرطیله مقیم ایسه حدث وقتنده ایرتسی وقته قدر مسح ایدر . مقیم دیمك وطننده یا وطنده قبن اولان یرده اکلنوب یاوطنندن مدت سفر اوزاق اولان محله اون بش کون یاز یاده اکلنمه‌یی نیت ایدن کمسه دیمکدر .

﴿ مدت سفر ﴾

ودخی مدت سفر قره‌ده اورطه بورومکله ودکزده اعتدال هوا ایله قیصه کونلردن اویله‌یه قدر کیدرك

اوچ کونلك یردر ومسافر اولان کسنه بولده اون بش کون اکلنمه‌یی نیت ایتمدکجه قوندیغی محلرده حدث وقتندن اوچ کون اوچ کیجه مسح ایدر
مسافر دیمك مدت سفر یاز یاده برمحل قصد یله اقامت ایلدیکی محلدن ایر یلان کسنه دیمکدر ٠

﴿ صاحب عذر ﴾

صاحب عذر اولان کسنه عذری کلدیکی حالده آبدست آلوب مستلرینی کیسه صحیح اولان کسنه کبی مقیم ایسه برکون بر کیجه مسافر ایسه اوچ کون اوچ کیجه مسح ایدر واکر عذری حالنده کیسه کیدیکی وقت چیقمغله مدتی تمام اولمغین یکیدن آبدست الوب ایاقلرینی یقامق لازم اولور ٠
صاحب عذر اولمق مبتلا اولدیغی عذر بروقتك اولندن اخرینه‌دك آبدست الوب نمازی ادا ایده‌جك قدر کسلمامکله اولور صاحب عذر اولمقدن خلاص اولوب صحیح اولمق بروقتك ایچنده مبتلا اولدیغی عذر اصلا ظهور ایتمامکله اولور ٠ ودخی صاحب عذر هرنماز وقتنده آبدست آلور وقت خروج ایدنجیه‌دك اول آبدستله دیلدیکی نمازی قیلار مبتلا اولدیغی عذرك غیری حدث واقع اولمدقچه وقتك ایچنده آبدستی بوزلماز ٠ اما مبتلا اولدیغی عذی

کسلمش اولوب بشقه حدثدن ناشی آبدست الدقدن صکره اقسه ابدستی بوزیلور تکرار ابدست المق لازم اولور ودخی مسحده فرض اولان مستلرك اوزرینه اوچ پرمق مقدا ریدر ۰ صورت مسنونه‌سی ایاقلرینك پرمقلری طرفندن مستلرك بوغازینه طوغری برمقلرینی اچه‌رق واللرینك ایاسنی طوقندیرمقسزین بر کره مسح ایتمکدر ۰

مستلرینك برنده بریرده یابشقه بشقه یرلورده اوچ پرمق مقداری اجیق اولسه مسح ایلك جائز اولماز ودخی مست اوزرینه کیلان چزمه اوزرینه ده مسح جائز اولور اکر ایاقلرین یقادیغی وابدست بوزلمه‌دن کیوب چزمه‌لو امالك ایسه ۰

﴿ صارغی وزرینه مسح ﴾

ودخی قیرق وچیقیق ویاره صارغیلرینی چوزوب تحتنی یقامقده ویا مسح ایتمکده ضرر اوله‌جغی معلوم اولور ایسه صارغی اوزرینه مسح جائزدر بغلندیغی وقت ابدستلی اولمق لازم دکلدر بر ایاغنده یاره ویا قیربق ویا چیقیق اولوب صارغی اوزرینه مسح ایلسه او بر ایاغنك مستی اوزرینه مسح جائز اولماز یقامق لازمدر ۰ ودخی بر ایاغنك پرمقلری واوستی کسلمش اولوب انجق طوپوغی واوکچه سی اولسه

اولقدار محله مست کیوب او زرینه مسح ایتمك جائز
اولمیوب یقا مق لازم اولمغین صحیح اولان اوبر ایاغنه
دخی مست کیوب اوزرینه مسح ایتمك جائز اولماز اما
یالکز برایاغی اولان کیمسه اول بر ایاغنه مست کیوب
اوزرینه مسح ایتمك جائز اولور ٠

﴿ تیمم ﴾

ودخی آبدست ویا غسل لازم اولدیغی محلده صو
بولنمیوب درت بیك آدیم اوزاق اولسه یاخود صو از
اواوب کندی ویا حیوانی صو سز قالمسندن قورقسه
یاخود صویه وصلتدن ویا استعمالندن عاجز اولسه
آبدست ویا غسل یرینه تیمم ایدوب حدثدن طهارتله
مشروط اولان عملردن دیلدیکنی ایشلر ٠ ایمدی تیممده
نیت لازمدر صورتی بو درکه اللرینی بر کره پاك طپراق
جنسدن بر شیئه او روب اللرینی توز اولور ایسه
سلکوب یوزینی قابلو مسح ایده صکره بر کره دخی
اوروب صول الیله صاغ الك برمقلرینك اوجلرندن
درسکینه دك مسح ایده قوللك ایچندهٔ وطیشنده اصلا
مسحدن خالی بر یر قالمیه صاغ الیله دخی صول
قولنه بو یله مسح ایلیه ٠ ودخی ابدست الندیغی
تقدیرده جنازه یابیرام نمازلری فوت اوله جغی صورتده
تیمم ایله قلنمق جائز اولور جمعه وبش وقت نمازلر

بویله دکلدر لکن آبدست ویاغسل ایله اشتغال ایتسه وقت چیقاجغی صورتده وقت چیقمدن تیمم ایله قیلوب صکره اقتضاسنه کوره طهارتله اعاده ایلسه اولی اولور . ودخی ایکی اللری چولاق اولوب کندی آبدست وتیمم ایتمکه قادر اولمیوب وآبدست وتیمم ایتدیرر کمسه‌سی اولمسه ایکی اللرینی درسکلریله وارنجه یره مسح ایدوب ویوزینی دیواره مسح ایدوب نمازی قیلمق کرکدر . ودخی تیمم صویی استعماله قدرتله وآبدستی بوزان شیلر ایله بوزیلوب ودخی آبدست وغسل صویی بها ایله صاتیلان محلده قدرتی اولور ایسه اول محلده ذکر بهاسیله المق واجب اولور

﴿ نجاستدن طهارت ﴾

واما نجاستدن طهارت دیمک نمازه مانع اولان نجاستدن پاك اولمقدر . نمازه باشلامدن بدننده وکیندیکی شیده ونماز قیلدیغی یرده‌در همدن زیاده یعنی بول وشراب کبی مایع اولان نجاستدن ال ایاسندن زیاده یره اصابت ایدیسه وقاذ ورات کبی جثه‌لی نجاستده درهم اغرندن زیاده اولور ایسه کرك طوپی بر یرده اولسون وکرك بشقه بشقه یرلرده اولسون پاك ایلك

فرضدر . ودخی نجاست اصابت ایدن شی اکر برقاب ایچنده
یقانور ایسه هر بر دفعه سنده صیقارق اوج دفعه یقامغله پاك
اولور صابون وصابون کبی بر شیئه محتاج دکلدر صیغلق
ممکن اولمیان شیده هر دفعه سنده قورتمق لازم اولور واکر
اوزرندن صو اقارق یقانور ایسه صیقمق ویاقورتمق لازم
دکلدر باقر وبلور وشیشه اوج کره یقانوب اثر نجاست قالماسه
پاك اولور . ودخی دفع طمع اولندقده مقعدك اطرافنه در
همدن زیاده نجاست تجاوز ایدر ایسه صو ایله استنجا یعنی یومق
فرض اولوب تجاوز ایتمدیکی حالده سنت اولور .

﴿ ستر عورت ﴾

واما ستر عورت کو بکی التندن دیزیله برابر ستر اولنمق قرانلق
کیجه ده دخی لازمدر . حر اولمیان عورتلره ارقه سنی وقرننی
ویانلرینی دخی ستر لازمدر وحره اولان خاتونلره یوزی والینك
ایچی وایاقلرندن ماعداسنی ستر لازمدر ایمدی ستر لازم اولان
عضولردن بریسنك درت بلوکنده بر بلوکی بر رکن ادا یعنی
اوچ تسبیح ایده جك قدر اچلسه نمازی جائز اولماز ودخی ستر
ایده جك برشی بوله مدیغی وقتده اوتوروب رکوع
وسجودی ایما ایدرك قبله افضلدر درت بلوکده

بر بلوکی پاك بر لباس بولوب وتطهیرینه قادر اولماسه انکله ستر عورت ایتمك لازمدر ودخی قدرتی اولدیغی قدر کوزلجه لباسله ادای صلوة مستحبدر .

﴿ استقبال قبله ﴾

واما استقبال قبله دیمك کعبهٔ مکرمه حضور ومعاینه سنده اولان کمسه‌نك عین کعبه‌یه یوئلسی وکعبهٔ مکرمه حضور ومعاینه سنده اولمیان کمسه‌نك کعبه نك اولدیغی جهتنه یوئلسیدر . ایمدی نماز ایچنده عذرسز کوکسنی قبله دن دوندرمکله نماز فاسد اولور ویالکز یوزینی دوندرمك اشد کراهتله مکروهدر اما مرض یاسائر عذر ایله قبله‌یه توجهدن عاجز اولسه نه طرفه قادر اولور ایسه اولطرفه توجه ایدر .

قبله نه طرف اولدیغنی بیله میوب وسؤال ایده جك کمسنه اولمسه تحری ایدوب یعنی وسعنی بذل ایدوب رأیی نه طرفه حکم ایدرسه اولطرفه توجه ایدر بشقه طرفه توجه ایدرسه اصابت ایلسه‌ده نمازی جائز اولماز تحری ایدوب قیلدقدنصکره وقت چیقمدن خطاسی ظاهر اولسه اعاده سی لازم اولماز نمازك ایچنده ایکن خطاسی ظاهر اولسه یاخود رأیی بشقه طرفه تحول ایلسه نمازك ایچنده اولطرفه دونر یکیدن باشلامق لازم اولماز والحاصل نمازك ایچنده

درت طرفه رأیی تحول ایدوب درت طرفه دونه رك قیلسه
جائز اولور . برقاچ کسنه قبله ده شبهه ایدوب تحری ایتدکلرنده
رأیلری توافق ایتمسه جماعتی ترك ایدوب هر بری رأیلری اوزره
یالکز یالکز قیلارلر رأیلری توافق ایدنلر جماعت اولورلر .
ودخی قبله ده اشتباه ایدن کسنه تحریسز برطرفه توجه ایدوب
قیلدیغی صورتده اکر نمازك ایچنده قبله یه راست کلدیکی معلومی
اولور ایسه نمازی یکیدن باشلامق لازمدر واکر نمازی تمام
ایتدکدن صکره قبله یه راست کلدیکی معلومی اولور ایسه
اعاده سی لازم اولماز واکر قبله یه راست کلدیکی معلومی اولماز
ایسه نمازی جائز اولماز تحری ایدوب رأیی نه طرفه غالب اولور
ایسه اول طرفه یکیدن قیلمق لازم اولور رأیی برطرفی ترجیح
ایتمسه درت طرفه درت دفعه قیلار .

﴿ نمازده اوکنه ستره دکمك ﴾

نماز قیلدیغی محلده اوکندن آدم کچمك احتمالی اولورسه اوکنه
یارم قالکلغنده و بر ارشون اوزونلغنده برشی دیکمك مستحبدر
جماعتله قیلنور ایسه ساده امامك اوکنه دیکمك کفایت ایدر .

﴾ نمازك وقتلری ﴿

واما وقت دیمك اولدركه فرض اولان نمازلرك شرعده وقت
معینی واردر نمازی ادا اولوقتك ایچنده اولمق شرطدر واندن
نمازی چیقارمق جائز دكلدر برمانعله وقتندن چیقدیغی حالده
قیلدیغی صورتده ادا ایتمش اولماز بلكه قضا ایتمش اولور .
ایمدی صباح نمازینك وقتی اطراف آچلدیغندن كونش طوغنجه یه
قدردر ودخی اویله نمازینك وقتی امام اعظم ابو حنیفه عندنده
كونش زوالدن یعنی هر برشیئك كولكه سی قیصالقده نهایت
بولدقدن صكره آرتمغه باشلامسندن تا كولكه سی ایكی قاتی اولنجه
یه درو بنه برروایتده شاكردلری امام ابی یوسف و امام محمد عند
لرنده هر برشیئك كولكه سی برقاتی قدر اولنجه درو ایكندی نما
زینك وقتی ایكی قوله كوره اویله نك وقتی تمام اولدیغندن كونش
غروب ایدنجه در واخشام نمازینك وقتی غروبدن باضلق
غائب اولنجه درو یاتسو نمازینك وقتی باضلق غائب اولدیغندن
صباح نمازینك وقتی كیرنجه در وتر نمازینك وقتی یاتسونك
وقتیدر لكن یاتسونك فرضی ادا اولنمدقجه قیلنماز .

﴾ مكروه وقتلر ﴿

كونش طوغركن وزوالده ایكن وغروب ایدركن فرض

وواجب اولان نمازلری قیلمق صحیح دکلدر مکر قیلدیغی
اوکونك ایکندی نمازی اولور ایسه کونش غروب ایدرکن
قلنمسی صحیحدر ودخی بواوچ وقتك غیریسنده حاضر لنان
جنازه نك نمازیده بواوچ وقتده صحیح اولماز وبواوچ وقتك
غیریسنده تلاوتله واجب اولان سجده یده بواوچ وقتده ادا ایتمك
صحیح دکلدر دخی بواوچ وقتده وبوندن ماعدا صباح نمازینك
وقتنده وایکندینك فرضندن صکره کونش غروب ایدنجه
وکونش غروب ایتدکدن صکره اخشامك فرضندن مقدم نافله
قیلمق کراهت تحریمه ایله مکروهدر .

﴿ نیت ﴾

امانیت اولدرکه قیلاجغی نمازبش وقت فرضلرندن قنغیسی
اولدیغنی ملاحظه ایدرك الله تعالی نك رضاسیچون اداسنی قلبیله
قصد ایتمکدر لسان ایله سویلنمسیده مستحبدر وامامه اقتدا ایده جك
ایسه نیتنده امامه او یمغی دخی قصد لازمدر مثلا صباح نمازینی
امام ایله قیلاجق اولدقده قلبیله خلوص اوزره صباح نمازینك
فرضنی امام ایله ادا قصد ایدرك لسانیله نیت ایلدم الله تعالینك
رضاسیچون صباح نمازینك فرضنه اویدم شو امامه دیرو جمعه
وبیرام ووترو نذر نمازلرنده دخی تعیین ایدرك ملاحظه لازمدر

ماعدا نمازلرده همان الله تعالی‌نك رضاسیچون نمازی قصد کفایت ایدر ونیت ایله افتاح تکبیر ینك اراسنده نماز متعلق اولمیان عملی ایشلمیه ٠

﴿ تکبیرة التحریمة ﴾

واماتحریمه دیمك نمازك ابتداسنده حق‌تعالی یه‌انجق‌تعظیم افاده‌ایدوب برشی دیلمکه دلالت‌ایتمیان‌لفظدر مثلا (الله اکبریا الله‌اعظم یاالرحمن‌اکبر) یابونلرکبی برلفظدن‌قنغیسیله‌باشلرسه جائزاولورلکن بونلرك‌ایچنده الله اکبرایله‌باشلامق‌واجبدر غیریسیله باشلامق کراهت‌تحریمه‌یه‌ایله مکروهدر ودخی افتتاح‌تکبیرنده ارکشی‌یه سنت اولان اوللرینی پرمقلرینی صیقمیه‌رق‌قولقلر ینه برابر قالدیروب وتکبیرایدرکن‌باشنی اکمکدر خاتونلر نمازه شروعلرنده اللرینی اموز باشنه قدر قالدیرر وقنوت تکبیری وبیرام نمازلرینك تکبیرلوی وجنازه نمازینك افتتاح تکبیری دخی بویله‌در

﴿ اذان واقامت ﴾

ودخی فرضلرك‌اداسنده‌وقضاسنده ارکك‌حقنده‌اقامت‌سنتدر نته‌کم اذان‌سنت‌اولدیغی کبی ودخی‌اذانك کیفیتی‌بودرکه ابتدا سنده‌درت کره‌الله‌اکبر صکره‌ایکیشرکره اشهدان‌لااله‌الاالله اشهدان‌محمدارسول‌الله ـ حی‌علی‌الصلواة ـ حی‌علی‌الفلاح

ـ اكبر ـ صكره بركره ـ لااله الا الله ـ ديمكدر انجق صباح نمازينك اذاننده ايكى كره (حى على الفلاح) ديدكدن صكره ايكى كره (الصلوة خير من النوم) ديمك مستحبدر واذان اثناسنده برمقلرين قولاقلرينك دليكنه قومق كوزلدر و كلمه لرارالرى كسيله رك اوقويوب سرعت اولنميه وحى على الصلواة ديركن انجق يوزينى صاغنه دونديروب وحى على الفلاح ديركن صولنه دونديره و مناره ده كندى دخى دونوب مناره نك صاغنده و صولنده بونلرى اوقويه. و اقامتك كلماتى اذان كبيدر انجق اقامتنده دخى حى على الفلاحدن صكره ايكى كره قدقامت الصلاة زياده اولنور و كلماتك ارالرى كسلمز و اذان و اقامتى اياقده ايدوب قبله يه استقبال ايليه ..

نمازك ركنلرى

ودخى نمازك ركنلرى (اولكيسى قيامدر) فرض و فرض اولان نمازلره ملحق اولان نمازلركه وترونذرو صباح نمازينك سنتى كبى بونلرده قدرتى اولان كمسنه يه اياق اوزره طورمق فرضدر صورت مسنونه سى اولدركه صاغ الينك آيه سنى صول الينك اوزرينه قويوب وصاغ الينك كوچك پرمغنى باش پرمغيله حلقه ايدرك صول بيله كنى طوتوب كو بكننك

التینه قویوب و ایاقلرینی قبله یه توجه ایندیروب ارالری درت
پرمق اولقدر عورتلر صاغ الینی صول الینك اوزرینه
کتوروب کوکسنك اوزرینه قور ودخی خسته لك یا بشقه
برمانعله قیامدن عاجز اولسه اوتوره رق فرضی اداجائز اولور
مثلا اسلامبولدن اسکداره کیدرکن ایکندینك وقتی چیقمغه
قریب اولوب وقایقدن چیقمق ممکن اولماسه قایقده فرضی
اوتوره رق ادا جائز اولور ودخی نافله یه یاخود قیامدن عجز
ایله فرضه اوتوره رق شروع ایتدکده سنت اولان اللرینی
قیامده ایتدیکی کبی صاغنی صولی اوزرینه قومقدر ٠

﴿ قرائت ﴾

نمازك رکنلرندن ایکنجیسی قرائتدر قرائت دیمك کندی
ایشیده جك قدر لسانیله حرفلری مخرجلرندن کتوره رك برآیت
مقداری اوقومقدر هر بر مکلفه برآیت حفظ ایتمك فرضدر
وسورهٔ فاتحه یی وبشقه برسوره یی حفظ ایتمك واجبدر ایکی
رکعت اولان فرضلرك و ترك ونافله نمازلرك جمیع رکعتلرنده
قرائت فرضدر واوچ ودرت رکعت اولان فرضلرك انجق
ایکی رکعتنده فرضدر اول ایکی رکعت قنغیسی اولور ایسه
اولسون ولکن والکن وایکنجی رکعتلرنده
اوقونمسی وسورهٔ فاتحه وبرکوچوك سوره

ویامقداری ضم اولنمسی واجبدر ودخی اوچنجی ودردنجی رکعتلرنده مختار اولان فاتحه اوقومق واجبدر سهوایله سورهٔ ضم اولنسه سجدهٔ سهو لازم اولماز ٠

﴿ جهر واخفا ﴾

ودخی صباح نمازنده واخشام ویاتسو نمازلرینك ابتداکی وایکنجی رکعتلرنده وجمعه وبیرام نمازلرنده ووترده وتراویحده امام قرائتده جماعتی مقداری جهر یعنی صوتنی قالدرمق وماعداسنده اخفا ایلك واجبدر قضالری دخی ادالری کبیدر یالکز قیلان کیمسه کیجه نافله سنده ووقتنده قلنان فرض جهریده دیلرسه جهر ودیلرسه اخفا ایدر ماعداسنده اخفا ایتمسی واجبدر ودخی امام جهرا قرائت ایدرکن حبط اولدقده اقتدا ایدنلردن بری حبط اولدیغی محلدن فتح وقرائت ایدوب امام دخی فتحنه بناء اول محلدن قرائت ایتسه نمازی فاسد اولماز ودخی قرائتدن اول ابتداکی رکعتده (سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی جدك ولااله غیرك) (اعوذبالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم) دیمك صکره کی رکعتلرده قیامه قالدقجه آنجق (بسم الله الرحمن الرحیم) دیمك وهر رکعتده فاتحه اوقویوب یاامامدن استماع ایتدکجه آخرنده یاپجه جق آمین دیمك سنتدر

﴿ رکوع ﴾

نمازك رکنلرندن اوچنجیسی رکوعدر ایمدی مصلی قرائتدن فارغ اولدہ (الله اکبر) دیه رك رکوعه کیدر سنت اوزره رکوعك صورتی باشنی ارقه سیله بیله ارقه سی دوزاولنجا کوب برمقلرینی اچه رق اللریله دیزلرینی طوتوب وطوپوقلرینی بربرینه یاپشدیره رق اینجکارینی دیکمیدر وبوهیئتاوزره اوچ کره (سبحان ربی العظیم) دیمك ورکوعه وسائر رکعتلره انتقال ایدرکن (الله اکبر) دیمك سنتدر انجق رکوعدن قالقارکن امام ایسه (سمع الله لمن حمده) دیمك سنتدر امامه اویدی ایسه (ربنا لك الحمد) دیمك سنتدر یالکز قیلار ایسه قالقارکن (سمع الله لمن حمده) دیوب طوغرلدقدن صکره) ربنا لك الحمد) دیمك سنتدر وبوقدر طوغری طورمقده اوچ روایت واردر بر روایتده سنت وبر روایتده واجب وبر روایتده فرض بونك اسمی قومه در بوکا اهتمام لازمدر ۰

﴿ سجود ﴾

نمازك رکنلرندن دردنجیسی سجوددر هربر رکعتده ایکی کره سجده فرضدر ایمدی قومه دن سجده یه واریرکن ابتدا دیزلرینی یره قویوب صکره برمقلرینی صیقه رق وقبله یه توجه ایندیره رك اللرینی قومق صکره باشنی ایکی اللرینك اراسنه قومق سنتدر ۰ وباشنی قودیغی

باشنی توپراغه قویمق و پکلکی ایله بر مرتبه یرلشدیروب آلنی وبورنی یره مس ایتدیرمك لازمدر آلنی اصلا یره وضع ایتمیوب باشنده اولان صاریغی النه صارلمش دکل ایکن عذرسز صاریغی ایله بورنی اوزرینه سجده ایلسه جائز اولماز وایاقلرینك برینك اولسون پرمقلرینی قبله یه توجه ایتدیررك وضع ایتمکده لازمدر بو وجه اوزره وضع ایتمز ایسه نمازی جائز اولماز دیرسکلرینی آچوب واویلقلرینی قرنندن ایراغ ایتمك زحام اولماز ایسه سنتدر ودخی سجده ایدرکن باشنده کی شی چیقدقده بر الیله کیوبده قیلمق باشی آچیق قیلمقدن افضلدر عورتلر حقنده دیرسکلرینی آیرمق واویلقلرینی قرننده ایراغ ایتمك یوقدر ایمدی شو هیئت مذکوره اوزره سجده ده اوچ کره (سبحان ربی الاعلی) دیمك سنتدر صکره (الله اکبر) دیه رك قالقوب تشهده اوتوردیغی کبی بر کره (سبحان الله) دیه جك قدر اوتورر وبو قدر اوتورمغه جلسه دیرلر بونده ده قومه کبی اوچ روایت واردر بوکا دخی اهتمام لازمدر زیرا تعدیل ارکان بونلر ایله حاصل اولور امام ابی یوسف عندنده فرضدر وامام اعظم وامام محمد عندلرنده بر روایتده واجب وبر روایتده سنتدر بوندن صکره ذکر اولندیغی وجه اوزره ایکنجی

سجده‌یی ایتدکدن صکره یره طیانمیوب او تور مقسزین (الله اکبر) دیه‌رك ایکنجی رکعته ایاغه قالقار .

(رکوع وسجوددن عاجز اولسه)

ودخی بو ذکر اولندیغی وجه اوزره رکوع وسجوددن عاجز اولسه اوتوره رق رکوعه براز اکیلوب سجده‌یه اندن زیاده اکیله رك ایما ایدر اوکنه بریوکسك نسنه قویوب اوزرینه سجده ایتمك یوقدر همان سجده ده رکوعدن زیاده اکلمك لازمدر ودخی او تورمغه ده قدرتی یوغیسه ایاقلری قبله‌یه طوغری ارقه سی اوزره یاته‌رق یاخود یانته یاتوب یوزی قبله یه کله رك باشیله قدرتی قدر رکوع واندن اشاغی اوله‌رق سجود ایدر بوکاده قادر اولمازسه کوزیله یاقاشیله یا قلبیله ایما ایتمیوب تأخیر ایدر ودخی ایکنجی رکعتده ابتداکی رکعتده بیان اولندیغی وجه اوزره قرائت ورکوع وسجده لردن صکره ارککلره سنّت اولان صول ایاغنی یره یاتوروب اوزرینه اوتوروب وصاغ ایاغنی پارمقلرینی قبله یه توجه ایتدیره‌رك دیکوب صاغ الینی صاغ اویلغینك اوزرینه وصول الینی صول اویلغینك اوزرینه پارمقلرینك اوجلری دیزلرینه برابر اوله‌رق قومقدر وعورتلر صول جانبی اوزرینه اوتوروب ایاقلرینی صاغ جانبندن چیقارمق مستحبدر ایمدی اکر قلنان

نماز ایکی رکعت اولوب سلام ویریله جك ایسه بو قعده نمازك رکنلرندن اولور .

﴾ قعدهٔ اولی واخیره ﴿

بشنجیسی نمازك آخرنده تشهد مقداری اوتورمه اولوب فرض اولمش اولور بوندهده (التحیات لله والصلوات والطیبات السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبركاته السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین اشهد ان لااله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله) اشبو تشهد اوقومق واجبدر صکره (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد كما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید اللهم بارك علی محمد وعلی آل محمد كما باركت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید) صکره (ربنا اغفرلی ولوالدی وللمؤمنین یوم یقوم الحساب) یاخود بونك یرینه ادعیهٔ مأثورهدن بر دعا اوقومق سنتدر صکره ایکی جانبلره یوزینك بیاضی كورینه جك قدر دونهرك ایکی كره سلام ویرمك واجبدر واكر قیلنان نماز اوچ یادرت رکعت ایسه بوقعده نمازك رکنلرندن اولمیوب واجب اولان قعدهٔ اولی اولمغله فرضده ووا جبده وسنت مؤكده ده انجق واجب اولان التحیاتی آخرینه دك اوقویوب اوچنجی رکعته قالقار وسنت غیر مؤكدهده صلوات مذكوره یی

دخی او قویوب اوچنجی رکعته قالقدقدن صکره سبحانك
واعوذ ایله باشلر ۰

﴿ نمازك آدابی ﴾

ودخی نماز قیلارکن قیامده سجده یرینه باقق رکوعده ایاغنك
اوستنه باقق سجدده بورنینك اوستنه باقق قعده ده
قوجاغنه باقق وسلام ویررکن اموز باشلرینه باقق
واسنه دیکی وقتده اغزنی اچمامق بوکا قادر اولماز ایسه
الیله اغزینی طوتمق وافتتاح تکبیرنده اللرینی یکندن
چیقارمق وقدرتی اولدیغی قدر او کسورکنی دفع ایتمك
نمازك آدابندندر ۰

﴿ نمازدن اختیاریله چیقمق ﴾

ودخی (خروج بصنعه) یعنی قعدهٔ اخیره ده تشهد
مقداری اونوردقدن صکره اختیاریله نمازدن چیقمق
حتی قصدسز حدث سبقت ایتدکده آبدست آلوب
اختیاریله نمازدن چیقمسه نمازی باطل اولمق امام
اعظمه نسبت اولنه رق ابو سعید بردعینك تخریجی
اوزره فرائضدن عد اولنور ایسه ده عدم فرضیتنه
ائمه‌نك اتفاقی اولدیغی زیلعی وسائر محققین تصحیح
ایتمشلردر ۰ ودخی سلام ویردکدن صکره (اللهم
انت السلام ومنك السلام تبارکت یاذ الجلال
والاکرام) دیمك سنتدر ۰

﴿ نمازك ركنلری ترتيبی اوزره ادا اولنمق ﴾

ودخی بو ذكر اولنان ركنلری استيقاظ اوزره ادا ايتمك
شرطدر اويقلايوب نه ياپديغنی بيلميه‌رك ايلديكی قيام
وركوع وسائر افعالنه اعتبار يوقدر ايمدی ركنلردن
برنی بو وجهله صدور ايتسه استيقاظ اوزره اعاده سی
لازمدر اعاده ايتمز ايسه نمازی فاسد اولور اما ركوع
يا سجوده قصد واختياريله واردقدنصكره اويقلايوب
بعده قصد واختياريله باشنی قالدرسه فاسد اولماز
ودخی بو ركنلر ذكر اولنان ترتيب اوزره ادا اولنمق
لازمدر ترتيبنه رعايت بولنميوب قيامدن اول ركوع
يا ركوعدن اول سجده ياسجده‌يه وارميوب ركوعدن
صكره ركعت ثانيه ايچون قيامله مشغول اولسه اعتبار
اولنميوب تأخير ايلديكی ركنی يرينه كتوروب فعليله
مشغول اولديغی ركنی اعاده وسجدهٔ سهو لازمدر
اما ركعت سابقه‌ده سجدتيندن برينی سهواً ترك ايدوب
صكره‌كی ركعتك قيام وركوع وسجودندن هر قنغيسنده
خاطرينه كلدككده ترك ايلديكی سجده‌يی قضا ايدر
ونمازندن هرنه باقی قالدی ايسه قلوب فعليله مشغول
اولديغی ركنلری اعاده لازم دكلدر انجق سلامدن
صكره سجدهٔ سهو ايدر واكر سجدتيندن برينی
سهوا ترك ايدوب قعدهٔ اخيره‌ده سلامدن اول

یا سلامدن صکره نمازه منافی بر شیء ایشلمدن خاطرینه کلسه اول سجدهٔ متروکه یی قضا وقعدهٔ اخیره یی اعاده ایتمدکجه نمازی صحیح اولماز وقعدهٔ اخیره یی اعاده ایتدکدن صکره سلام ویروب سجدهٔ سهو دخی واجبدر ٠

ودخی معلوم اوله که ذکر اولنان رکنلردن برینی سهوا تأخیر ایلسه مثلا رکوعدن صکره بر رکوع دها ایدوب صکره سجده ایتسه سجده یی وقتندن تأخیر ایتمش اولور یاخود سجده دن قیامه قالقیله جق صورتده بر مقدار اوتورسه قیامی تأخیر ایتمش اولور یاخود قعدهٔ اولاده فرضده یاواجبده یاسنت مؤکده ده التحیاتدن صکره صلواتدن بر مقدارینی سهوا اوقوسه اوچنجی رکعتك قیامنی تأخیر ایتمش اولور یاخود قعدهٔ اخیره یه اوتوره جق ایکن ایاغه قالقسه صکره خاطرینه کلوب اوتورسه قعدهٔ اخیره یی تأخیر ایتمش اولور والحاصل فرضك تأخیرندن سجدهٔ سهو لازم اولور ودخی ذکر اولنان واجبلردن برینی سهوا تأخیر ایلسه مثلا سورهٔ فاتحه دن اول سوره اوقیوب صکره فاتحه یی اوقوسه یاخود واجبلردن برینی سهوا ترك ایلسه مثلا سورهٔ فاتحه یی اوقوماسه یاخود قعدهٔ اولایی ترك ایلسه سجدهٔ سهو لازم اولور ٠

ودخی برقاج کره سهو ایلسه سجدهٔ سهوك تکراری لازم کلمز وامامه اقتدا ایدن کیمسه‌دن سجدهٔ سهو ایجاب ایدن برشی وقوعیله سجدهٔ سهو لازم کلمز .

﴿ سجدهٔ سهو ﴾

ودخی سجدهٔ سهو دیمك نمازدن ایکی طرفه سلام ویردکدن صکره ایکی سجدهٔ ایدوب صکره نمازك قعدهٔ اخیره سنك کیفیتی اوزره اوتوروب التحیاتیی و صلوات ودعایی اوقویوب سلام ویرمکدر .

﴿ نمازده قاچ رکعت قیلدیغنی بیلمه‌مسه ﴾

ودخی نمازده قاچ رکعت قیلدیغنی بیله‌میوب شبهه ایدن کیمسه اصلندن هیچ باشنه کلمش دکل ایسه سلام ویروب یکیدن باشلایوب قیلمق لازم اولور واکر کندویه بویله چوق واقع اولورسه دوشنوب عقلی قاچ قیلدیغنی کسرسه انکله عمل ایدر ولکن دوشنمکله برر کوع مقداری وقت مشغول اولورسه سجدهٔ سهو لازم اولور واکر عقلی قاچ قیلدیغنی کسمزسه آز اولان احتمالی اعتبار ایدوب اوتورمه محلی ظن ایتدیکی یرلرده اوتوره رق تمام ایدوب صکره سجدهٔ سهو ایدر .

ودخی نمازده سجدهٔ سهو ایجاب ایدن شیلری قصدا ایشلسه کراهت تحریمیه ایله مکروه اولوب نمازه

نقصان كلمكله تكمليچون اعاده سى لازم اولور وذكر اولنان
سنتلرى ايشلمه ده اجر وثواب اولوب قصدا ترك ايتمكده
كراهت تنزيهيه واردر سهوا تركنده سجدهٔ سهو يوقدر ٠

﴿ مستحب ومندوب وادب ﴾

مستحب اولان شيلركه اكا مندوب وادب وفضليت دخى
ديرلر سنتدن اشاغيدر ايشلمسنده اجر وثواب اولوب تركنده
كراهت يوقدر ٠ بوندن صكره معلوم اولهكه نمازده اولان
كيمسه نمازى اصلا حده مدخلى اولميوب بلكه كيرودن
مشاهده ايدن نمازده اولان كيمسه بونى ايشلمز ديو قطع ايده جكى
عملردن بر بنى ايشلرسه نمازى فاسد اولور ٠

﴿ نمازى افساد ايدن شيلر ﴾

ودخى نمازه شروعدن اول نخود قدر اغزنده بولنان نسنه يى
نمازده يوتمغله ياخود اغزنده اريوب طاتليسنى يوتمغله نماز
فاسد اولور وعذرسز غرض صحيحى يوغيكن اوكسورسه
نمازى فاسد اولور اكثر ناس بوكا مبتلادر ٠

﴿ مقيم ومسافر حقنده نمازك ركعتلرى ﴾

ودخى اهل اسلام بيننده يقينا معلوم اولوب انكارى
كفر اولان اموردندر ٠ بش وقتده فرض اولان

نمازلرك ركعتلری صایسی ٭ ایمدی صباح نمازینك فرضی ایکی رکعتدر اویله نمازینك فرضی درت رکعتدر ایکندی نمازینك فرضی درت رکعتدر اخشام نمازینك فرضی اوج رکعدر یاتسو نمازینك فرضی درت رکعتدر مسافر اولان کیمسه حقنده اویله وایکندی ویاتسو نمازلرینك فرضلری ایکیشر رکعتدر ایمدی مسافر اولان کیمسه بوذکر اولسان نمازلرده ایکنجی رکعتك باشنده قعده‌دن صکره سلام ویرمیوب درت رکعتی تمام ایلسه نمازی صحیح اولور ولکن سلامی تأخیر وفرضه نافله قاتمغین نافله‌نك افتتاح تکبیرینی ترك ایتمکله کراهت تحریمیه ایله مکروهدر واکر ایکنجی رکعتك باشنده اوتورمیوب درت رکعتی تمام قلسه نمازی صحیح اولماز اما مسافر اولان کیمسه وقتك ایچنده مقیمه اقتداسی صحیح اولوب درت رکعتی تمام قیلار ٭

﴿ بش وقتك سنتلری ﴾

ودخی بش وقتده سنتلر واردر صباح نمازینك فرضندن مقدم ایکی رکعت سنت مؤکده‌در جماعته فرضه شروعلرندن صکره کلدکده امامه بررکعتده ایریشه‌جکنی عقلی کسرسه ترك ایتمیوب بر کنارده صفه خلل ویرمیه‌رك ادسی سنتدر بوقدرجه دخی ایریشه‌جکنی عقلی کسمزسه ترك ایدوب امامه اقتدا ایدر فرضندن صکره

قضـا اولنمـاز اما فرضى قضـايه قالـديغى كـون اويله يه قدر فرضيله بيله قضا اولنور ·
ودخى اويله نمـازينك فرضندن اول درت ركعت سنت مؤكده‌در حاضر جماعت بولوب فرضـه شروع ايتمكله ساقط اولماز فرضدن صـكره قضـا اولنور و اويله‌نك فرضدن صكره ايكى ركعت سنت مؤكده‌در وايكندينك فرضندن اول درت ركعت سنتدر فرضندن صكره قلنماز واخشامك فرضندن صكره ايكى ركعت سنت مؤكده‌در و ياتسـونك فرضـندن اول درت ركـعت سـنتدر وفرضندن صكره ايكى ركعت سـنت مؤكده‌در · ودخى بوسنتلرى حق اعتقاد ايده‌رك ترك ايلسـه كـناهكار اولور وشـفاعته نائل اولماز واكر حق اعتقاد ايتميوب استخفاف ايتسه كـافر اولور · ودخى مسـافراولان كيمسه بش وقتده ذكر اولنان سـنت مؤكده‌لرى امنيت ووسـعت حالنـده قيلوب خوف و يامضـايقه حالـده ترك ايدر ·

﴿ صلات وتر ﴾

وقتى ياتسونك صوك سنتندن صكره صلات وتر نيتيله اوچ ركـعت قيلمق واجبـدر قعدهٔ اولادن اوچنجى ركعته قالقدقده فاتحه وضم سـوره‌دن صـكره افتتـاح تكبيرى كبى تكبير الوب قنـوت وتر ايچون اخفـا ايله

ادعيهٔ مأثوره‌دن بر دعا اوقومق واجبدر ولكن سنت اولان بو دعايي اوقومقدر (اللهم انا نستعينك ونستغفرك ونستهديك ونؤمن بك ونتوب اليك ونتوكل عليك ونثني عليك الخير كله نشكرك ولا نكفرك ونخلع ونترك من يفجرك . اللهم اياك نعبد ولك نصلي ونسجد واليك نسعى ونحفد نرجو رحمتك ونخشى عذابك ان عذابك بالكفار ملحق) بوني كوزلجه اوقومغه قادر دكل ايسه اوچ كره (اللهم اغفرلي ديه ياخود (ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) ديوب ركوع ايدر

﴿ قنوت دعاسنى سهو ايتسه ﴾

وبخي قنوتي سهو ايدوب ركوعه كيتمكله سجدهٔ سهو لازم اولور ركوعده قنوت خاطرينه كلسه ركوعه اوتورمز وقنوت ايچون كيرو قيامه دونمز ولكن دونديكي صورتده نماز فاسد اولماز ركوعي اعاده ايتسون كرك ايتمسون امام صلات وترده امام قنوتي سهو ايدوب ركوعه كيتدكده جماعت متابعت ايتمك لازم ايكن متابعت ايتمامزلر يا كرو قياما دونوب قنوتي اوقودقدن صكره ركوعنده جماعت متابعت ايتدكارنده جماعتك نمازلري فاسد اولور زيرا امام ابتداكي ايلديكي ركوعيله فرضي ادا ايتديكندن ايكنجي

رکوعی نافله اولوب جماعتك رکوعی هنوز ادا اولدیغندن فرض اولمغله اقتدالری صحیح اولماز بو مسئله‌دن اکثر ناس غافللردر حالبوکه رمضان شریفده وقوعی کثیردر ٠

﴿ صلات التراویح ﴾

ودخی رمضان شریفده هر کیجه یاتسونك فرضندن صکره ار ککلره وخاتونلره یکرمی رکعت تراویح نمازی سنت مؤکده‌در بوندن سلف صالحیندن معروف اولان هر ایکی رکعت باشنده سلام ویروب وهر درت رکعت باشنده درت رکعت مقدار اوتورمقدر تمام اولدقدن صکره بوکا تبعیله انجق رمضان شریفده صلات وتر دخی جماعتله ادا اولنور ٠

﴿ احکام جماعت ﴾

ودخی معلوم اوله‌که فرائض ده ارککلر حقنده جماعت سنت مؤکده‌در یالکز قیلمه‌نك اوزرینه یکرمی یدی قات فضیلتی واردر ولکن شعائر اسلامدن اولدیغندن مسجدك فضیلتی زیاده در تراویح دخی بویله‌در ٠

ایمدی عاقل وبالغ وحر اولوب جماعته قدرتی وار ایکن عذرسز ترك جماعت ایتمك عادتی اولسه تعزیر وشهادتی رد اولنور وقومشولری دخی سکوت ایدوب خبر ویرمامرله کناهکار اولورلر ٠

﴿ امام علم وقراءتده كامل اولمق ﴾

ودخی امام اولان كمسنه نمازك صحت وفسادينه عالم اولوب وقرآن عظيم الشانی قراءتنده وحرفلرك مخارج وصفاتنده مشايخ معتبردن اخذ ايتمك كركدر ايمدی جماعتله نماز قلنمق مراد اولنوب اقامت اولندقده (حی علی الصلاة) ديور كن جماعت اياغه قالقمق مستحبدر مكر امام محرابه كيدر كن اوكارندن كچه بوصورتده امامی كورن اياغه قالقمق مستحبدر امامه اقتدا ايدن يالكز ايسه امامك صاغنه برابر طورر صولنه ياآردينه طورمسی مكروهدر ايكی ياز ياده اولور ايسه اردينه طوررلر يانته طورملری مكروهدر وامام اولان كمسنه جماعتك صفلرينی دوز قيلوب وكدكلرينی طولدرملريله امر ايتمك كركدر وابتداکی صفك فضيلتی زياده در (قدقامت الصلوة) ديور كن نمازه باشلامق مستحبدر وامام افتتاح تكبيرنده جماعت ايشيده جك قدر جهر ايتمك سنتدر ٭ سائر انتقالات تكبيرلری وتسميع وسلام دخی بويله در ٭

﴿ مؤذن جهرا تكبير السه ﴾

امامك تكبيری كفايت ايتدكده مؤذنه جهرا تكبير ايتمك لازم دكل ايكن ايتسه ضرر يوقدر لكن زياده و چاغرسه اساءت ايتمش اولور وصنعت نغمه اظهاری

ایچون تحریکات نغمه‌یه اشتغال ایدرسه نمازی فاسد اولور واکر امامك تکبیری کفایت ایتمیوب مؤذنك تبلیغنه محتاج اولسه تغییر وتلحین وصیحه ایتمیه‌رك مجرد صوت اعلا ایله تبلیغ ایدر ۰

﴿ فرضه یاسنته باشلادقدن صکره اقامت اولنسه ﴾

ودخی جماعتله فرضه باشلا نمزدن اول‌جه بر کیمسه اول فرضه یالکز باشلامش اولسه ابتداکی رکعتك سجده‌سنه وارمدقجه ایاقده اوله‌رق برطرفه سلامله نمازدن چیقوب اول امامه اقتدا ایدر واکر ابتداکی رکعتك سجده‌سنه واردیسه قلنان فرض درت رکعت اولدیغی صورتده ایکی رکعت باشنده تشهددن صکره سلام ویروب اقتدا ایدر واکر اوچنجی رکعتك سجده‌سنی ایتدیسه نمازی تمام ایدوب قلنان نماز ایکندینك فرضی اولمیوب بلکه اویله‌نك یاخود یاتسه‌نك فرضی ایسه نافله اوله‌رق اقتدا وجماعت ثوابنی کسب ایدر وصباح واخشام نمازلرنده ایکنجی رکعتك سجده‌سنه وارمدقجه بوزوب امامه اقتدا ایدر واکر ایکنجی رکعتك سجده‌سنه واردیسه بوزمیوب تمام ایدر وبونلرده وایکندیده نافله اوله‌رق اقتدا ایتمز ۰

ودخی جماعتله فرضه باشلانمزدن اول‌جه سنته باشلامش

اولسه سنتی بوزمق اولماز بلکه قیلدیغی رکعتی تك براقیوب چفت ایتدکد نصکره تشهد ایدوب سلام ویرمك لازمدر .

❁ امامه افتتاح تکبیرینه ایریشهمسه ❁

ودخی معلوم اولهکه امامنه افتتاح تکبیرنده ایرشمین کیمسه سبحانك بی اوقومق سنتدر امامه افتتاح تکبیرنده ایریشهمیان کیمسه امامی قیامده بولدقده امام جهر ایله قرائت ایتمدیکی صورتده افتتاح تکبیرینی الوب ینه سبحانك بی اوقومق سنتدر جهر ایله قرائت ایتدیکی صورتده سبحانك بی اوقومیوب امامك قرائتنی دکلهمك لازمدر . امامی رکوعده بولدقده سبحانك بی اوقویوب وامامه رکوعده ایرشمه سنی عقلی کسرسه سبحانك بی اوقور رکوعه ایریشهمکنی عقلی کسمز ایسه سبحانك بی ترك ایدوب رکوعه کیدر سجده اولیده دخی بویله عقلیله عمل ایدر اما امامی سجدهٔ ثانیهده بولدقده افتتاح تکبیرینی الدقدن صکره اکلنمیوب سجدهیه کیدر ..

❁ امامه ایریشهمدیکی رکعتلری قضا ❁

وخی معلوم اولهکه رکوعدن برجزده ایریشهمین کیمسه اول رکعته ایرشمش اولمار هرقاچ رکعته ایریشه مدیسه امام سلام ویردکدن صکره قالقار قیلار

بر یاایکی رکعتده ایر یشه‌مدیکی تقدیرجه فاتحه وضم سوره واجبدر اوچ رکعته ایر یشه‌مدیکی صورتده فاتحه وضم سوره ایله بررکعت قیلوب اوتورر انجق التحیات بی آخر ینه‌دك اوقو یوب قالقار ینه فاتحه وضم سوره ایله بر رکعت دخی قیلدقدن صکره آخر رکعتده یالکز فاتحه ایله اکتفا ایدوب قعدهٔ اخیره‌ده التحیات وصلوات وادعیهٔ مأثوره‌دن بردعادن صکره سلام ویرر بویالکز قیلدیغی مقدارك ایچنده سجدهٔ سهو ایجاب ایدن برشی واقع اولورسه سجدهٔ سهو لازم کلور .

﴿ رکنلرده امامه متابعت ﴾

ودخی معلوم اوله که نمازك رکنلرندن قرائتدن ماعداده جماعت امامه تابع اولوب امام ایله بیله ایشلمك لازمدر رکوع وسجودده امامدن اول قالقمیوب وامامدن برتسبیح زیاده کیرویه قالمیه قنوت دعاسنده دخی امام اول تمام ایدوب رکوعه کیتسه جماعته قنوت دعاسنی تمام ایتمك لازم اولمیوب امام ایله رکوعه کیتمك لازم اولور نمازك ایچنده اولان سائر اذکار وتسبیحات جمله‌سنی بویله امامه متابعة مانع اولمیه‌جق مرتبه ایشلیوب امامدن ایرلمیه انجق قعدهٔ اولی‌ده وقعدهٔ

اخیره‌ده تشهدی تمام ایتمدکجه متابعت ایتمیه ولکن متابعت ایتسه‌جائزدر .

﴿ امام بش شیئ ایشلمسه جماعت دخی ایشلمز ﴾

ودخی بش شیئ امام ایشلمسه جماعت دخی ایشلمز ١ قنوت دعاسی ٢ بیرام نمازینك تکبیرلری ٣ قعدهٔ اولی ٤ سجدهٔ تلاوت ٥ سجدهٔ سهو .

﴿ درت شیئ امام ایشلرسه جماعت ایشلمز ﴾

ودخی درت شیئ امام ایشلرسه جماعت دخی ایشلمز ١ زیاده سجده ایلسه ٢ بیرام نمازینك تکبیرلرنده روایتدن زیاده ایلسه ٣ جنازه نمازنده درت تکبیردن زیاده ایلسه ٤ سهوا بشنجی رکعته قالقسه ــ اکر دردنجی رکعتك باشنده اوتوردی ایسه جماعت قالقمیوب اوتوردقلری حالده منتظر اولورلر امام کیرویه عودت ایدر ایسه امام ایله سلام ویررلر کیرویه عودت ایتمیوب تا سجده یه وارر سه جماعت یالکز باشلرینه سلام ویررلر واکر امام دردنجی رکعتك باشنده اوتورمدن قالقسه جماعت بنه قالقمزلر ولکن امام بشنجی رکعتی یالکز قیلوب تا سجده یه واردقده جمله سنك نمازی فاسد اولور

﴿ صوك سنت قلنه‌جق محل ﴾

ودخی امام صوك سنته قالقدقده فرض قیلدیغی محلی دکشدرمك سنتدر اما مقتدی یاخود یالکز قیلانك

دكشدير ملري اولادر وفرضي ادا اولندقدنصكره صنى
بوزمق مستحبدر .

﴿ نمازدن صكره امام جماعته يونلمك ﴾

ودخى نماز تكميلنده امام جماعته يونلمك سنتدر جماعت
ايكى كيمسه اولورسه ده مكر امامه قارشو نماز قيلان
بوله بوصورتده صاغنه ياصولنه دونه .

﴿ استغفار وآية الكرسى وتسبيحات ودعا ﴾

ودخى نمازدن صكره اوج كره استغفار ايدوب وآية
الكرسى ومعودتينى اوقويوب واوتوز اوچ كره
(سبحان الله) واوتوز اوچ كره) الحمدلله) واوتوز اوچ كره
(الله اكبر) وبر كره (لااله الا الله وحده لاشريك له له الملك
وله الحمد وهو على كل شئ قدير) ديوب اللرينى كوكسى
مقابلهسنده قالديروب والرى اچيق ايلهرق سمايه طوغرى
آچوب دعا وختامنده (سبحان ربك رب العزة عما يصفون
وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين) ديمك مستحبدر ودعا
دنصكره اليله يوزينى مسح ايلمك سنتدر

﴿ باب الجمعه ﴾

ودخى معلوم اوله كه جمعه كونى اويله وقتنده فرض
اولان امام اعظم وامام ابى يوسف عندلرنده سائر
كونلر كبى اويله نمازيدر لكن جمعه نمازينى ادا ايله

اویله نمازینی ذمتدن دوشورمه لازمدر وامام محمد عندنده فرض اولان جمعه نمازیدر لکن اویله نمازینك صحتیله حکمه رخصت واردر خلاصهٔ کلام جمعه کونی جمعه نمازی فرض عین اولوب واویله نمازندن اقوادر فضیلتی حقنده وارد اولان آثاردن بری امام مسلم رحمه‌الله ابوهریره رضی الله تعالی عنهدن روایت ایدرکه ﴿ من توضأ فاحسن الوضوء ثم اتی الجمعه فاستمع وانصت غفر له ما بینه وبین الجمعة الاخری وزیادة ثلثة ایام ﴾ یعنی برکیمسه جمعه کونی سنت اوزره آبدست الوب صکره جمعه نمازینی ادایه کلوب خطبه‌یه قولاق طوتوب دیکله‌سه واثناسنده اصلا تکلم ایتمسه اولدیغی جمعه ایله جمعهٔ اخری اراسنك واوچ کون دخی زیاده‌نك کناهلرینك مغفرت اولنمسنه سبب اولور وعذرسز ترکی حقنده بیوك مضرتلر اولدیغنی افاده ایدن حدیث شریفلردن بریسی امام طبرانی جامع کبیرنده اسامة بن زید رضی الله عنهدن روایت ایدرکه ﴿ من ترك ثلث جمعات من غیر عذر کتب من المنافقین ﴾ یعنی برکسنه عذرسز اوچ جمعه نمازینی بری بری اردنجه ترك ایلسه منافقین زمره‌سندن یازیلور .

﴿ جمعه‌نك صحتنك شرطلری ﴾

ایمدی جمعه نمازی عبادت مهمه‌دن وشعائر اسلامدن

اولمغله مؤمن اولنلر اوزرینه اولاشرطلرینی بیلمك صكره
هرجمعه كونی اداسنه سعی واهتمام ایتمك لازمدر بش وقت
نمازك شرطلرندن ماعدا صحتیچون التی شرطی واردر
(اولكیسی) شول بلده ده قلنمقدر كه اهالیسندن جمعه نمازینی
ادا ایله مكلف اولنلره جامع كبیری وفا ایتمیه بومثللی بلده یه
مصر تعبیر اولنور (ایكنجیسی) بادشاه اسلام حضرتلری
یاخود طرف عالیلرندن جمعه نمازینی اقامتله مأمور كیمسه
بولنمق (اوچنجیسی) اویله نمازینك وقتندن اخراج اولنمامق
(دردنجیسی) وقت مزبورك ایچنده نمازدن اول جماعت
حاضراولەرق خطبه اوقونمق (بشنجیسی) امامدن ماعدا
جماعت اوچ ار كیمسه دن نقصان اولمامق (التنجیسی) ادا
اولندیغی محله اذن عام اولوب كیمسه منع اولنمامق امابعض
بلده ده اهالیسی بلامانع جامعلر بنه مجتمع اولدقلرندنصكره
اول بلده یی محیط اولان سورك قپولرینی امیر بلده انجق
خوف عدودن ناشی قپاتمسی مانع دكلدر ٭

﴿ جمعه نك فرضیتك شرطلری ﴾

بوذكر اولنان التی شرطله جمعه نمازینك اداسی صحیح
اولوب واویله نمازینی اسقاط ایدرسه ده فرضیتی
یدی شرط دخی توقف ایدر (اولكیسی) مصر

ير اولنان بلده‌ده اقامت اوزره‌اولمق (ایکنجیسی) صحیح
جود اولوب مرض وضعفی اولمامق (اوچنجیسی) حر
لوب کیسه‌نك کوله‌سی اولمامق (درنجیسی) ارککلکی
قق اولمق (بشنجیسی) کوزی کوروب اعمی اولمامق
التنجیسی) یور یمکه قادراولوب کوتورم‌ویا ایاقسزاولمامق
یدنجیسی) شدید یغمورویا برشیدن قورقو ویا بونلر مثللی
ازه مانع برعذر اولمامق . ودخی بوذکر اولنان شرطلر
امابولندقده‌بر کیسه جمعه کونی جمعه نمازی قیلمدن
یله نمازینی قیلمسی کراهت تحریمیه ایله مکروهدر . جمعه
ازی قیلنان بلده‌ده جمعه کونی معذورویامحبوس‌ویامسافر
لان کیسه‌لرك او یله نمازینی جماعتله ادالری کراهت تحریمیه
له مکروهدر . بوندن صکره معلوم‌اوله‌که ذکراولنان
رائطی مستجمع اولان کمسنه جمعه کونی اذان اول ایشتدکده
برنه ایله مشغول ایسه ترك ایدوب جمعه یه کیتمك
اجبدر جامعه واردقده تلاوت قرآن اوانورسه
کلیوب اولنمازسه خطیب منبره چقمدن جمعه نك
سنتی نیتیله درت رکعت قیلار سنت مؤکده‌درا کر
تنای صلاتده خطیب منبره چیقارسه قرائتده تخفیف

اولمغله مؤمن اولنلر اوزرینه اولاشرطلرینی بیلمك صكره هرجمعه كونی اداسنه سعی واهتمام ایتمك لازمدر بش وقت نمازك شرطلرندن ماعدا صحتیچون التی شرطی واردر (اولكیسی) شول بلده‌ده قلنمقدركه اهالیسندن جمعه نمازینی ادا ایله مكلف اولنلره جامع كبیری وفائیمیه یومنللی بلده‌یه مصر تعبیر اولنور (ایكنجیسی) پادشاه اسلام حضرتلری یاخود طرف عالیلرندن جمعه نمازینی اقامتله مأمور كیمسه بولنمق (اوچنجیسی) اویله نمازینك وقتندن اخراج اولنمامق (دردنجیسی) وقت مزبورك ایچنده نمازدن اول جماعت حاضراولەرق خطبه اوقونمق (بشنجیسی) امامدن ماعدا جماعت اوچ اركیسه‌دن نقصان اولمامق (آلتنجیسی) ادا اولندیغی محله اذن عام اولوب كیمسه منع اولنمامق امابعض بلده‌ده اهالیسی بلامانع جامعلر بنه مجتمع اولدقلرندنصكره اول بلده‌یی محیط اولان سورك قپولرینی امیر بلده انجق خوف عدودن ناشی قپاتمسی مانع دكلدر .

﴿ جمعه‌نك فرضیتك شرطلری ﴾

بوذكر اولنان التی شرطله جمعه نمازینك اداسی صحیح اولوب واویله نمازینی اسقاط ایدرسه ده فرضیتی یدی شرط دخی توقف ایدر (اولكیسی) مصر

تعبیر اولنان بلده‌ده اقامت اوزره اولمق (ایکنجیسی) صحیح الوجود اولوب مرض و ضعفی اولمامق (اوچنجیسی) حر اولوب کیمسه‌نك کوله‌سی اولمامق (دردنجیسی) ارککلکی محقق اولمق (بشنجیسی) کوزی کوروب اعمی اولمامق (التنجیسی) یوریمکه قادر اولوب کوتورم و یا ایاقسز اولمامق (یدنجیسی) شدید یغمور و یا برشیدن قورقو و یا بونلر مثللی نمازه مانع برعذر اولمامق . ودخی بوذکر اولنان شرطلر تماما بولندقده برکیمسه جمعه کونی جمعه نمازی قیلمدن اویله نمازینی قیلمسی کراهت تحریمیه ایله مکروهدر . جمعه نمازی قیلنان بلده‌ده جمعه کونی معذور و یا محبوس و یا مسافر اولان کیمسه‌لرك اویله نمازینی جماعتله ادالری کراهت تحریمیه ایله مکروهدر . بوندن صکره معلوم اوله‌که ذکر اولنان شرائطی مستجمع اولان کمسنه جمعه کونی اذان اول ایشتدکده هرنه ایله مشغول ایسه ترك ایدوب جمعه‌یه کیتمك واجبدر جامعه واردقده تلاوت قرآن اولنور ایسه دکلیوب اولنمازسه خطیب منبره چقمدن جمعه‌نك سنتی نیتیله درت رکعت قیلار سنت مؤکده‌در اکر اثنای صلاتده خطیب منبره چیقارسه قرائتده تخفیف

ایدوب اقصر سوره ایله تکمیل ایدر جامعه واردقده خطیب منبره چیقمش ایسه ضرورت اولمدقجه ناسك جسدینه ویالباسنه باصه‌رق ایلرویه کچمیوب همان بولدیغی محله اوتوروب سنت قیلمغه دخی شروع ایتمیه وصکره خطبه‌اواخرنده دخی قیلمیه بلکه جمعه‌نك فرضی قیلندقدن صکره قضا ایده خلاصهٔ کلام خطیب منبره چیقدقدن صکره خطیبه‌قارشو ویریلان اذاندن غیری برشی مشروع دکلدر نهی‌اولنمسی لازم اولان برمنکر کوریلور ایسه لسانله نهی اولنمیوب اشارتله نهی اولنمق کرکدر خطبه تمام اولدقدنصکره اقامت اولنوب جمعه‌نك فرضی نیتیله جماعتله ایکی رکعت ادا اولنور .

﴿ جمعه دنصکره قلنان نمازلر ﴾

صکره جمعه‌نك صوك سنتی نیتیله درت رکعت سنت مؤکددر بوندن صکره دخی حالا اداسی میسر اولمیوب اوزرمده ثابت اولا آخر ظهر نیتیله نیت ایتدم دیه‌رك هر رکعتده فاتحه وضم سوره ایله درت رکعت قیلمق اولادر اکرجمعه نمازی صحیح اولمدیسه اوکونك اویله نمازی حالا اوزرنده ثابت اولان آخر ظهر اولمغین نیت مزبوره ایله قلنان درت رکعت اوکونك اویله نمازی اولمش اولور واکر جمعه نمازی صحیح اولدیسه نیت مزبوره ایله قیلنان درت رکعتله

سابقده اوزرینه قضاسی لازم اولان اویله نمازی وارایسه
انی قیلمش اولور یوغیسه نافله قیلمش اولور بوندنصکره
دخی وقت سنتی نیتله ایکی رکعت اولادر اشبو ترتیب
اوزره حلبی تصریح اتمشدر اما صاحب درر متننده آخر
ظهر نیتیله قیلنان درت رکعتی جمعه نك صوك سنتی اوزرینه
تقدیم اتمشدر بو وجهله قبلیسی تقدیم اولنسه جائز اولور .
ودخی جمعه نمازینك هرنه مقدارینه ایر یشر ایسه اقتدا
وامامه متابعت ایدوب امام سلام ویردکدنصکره قالقوب
فوت اولانی قیلدقده جمعه یی قیلمش اولور حتی امامه
تشهدده یا سجدهٔ سهوده ایریشسه ده بویله در . ودخی جمعه
کونی خطیبك جلوسندن نماز تمامنه دك دعا قبول اولدیغی
اثرده وارد اولمشدر غفلت اولنمیه .

﴿ باب العیدین ﴾

ودخی معلوم اوله که رمضان وقربان بیراملرنده بیرام
نمازی واجبدر خطبه دن ماعدا جمعه نمازینك صحتنده
وفرضیتنده ذکر اولنان شرطلر بیرام نمازلرینك
صحتنده ووجوبنده معتبردر بیرام نمازلرندن صکره
خطبه سنتدر رمضان بیرامنده نمازه چیقمازدن مقدم بر
طاتلونسنه یمك ومسواك کلمك وغسل ایتمك ورایحهٔ طیبه لی

نسنه استعمال ایتمك وكوزل لباسنی كیمك اند نصكره
خفیجه تكبیر الهرق نمازه یورویه رك كیتمك مستحبدر
جامعه واردقده تكبیر وتهلیل ایله مشغول اولوب
وقتا كه كونش طو غوب ایكی مزراق ارتفاعیله وقت
كراهت چیقدقدن صكره اذان واقامتسز بیرام نمازی
نیتیله امام افتتاح تكبیرینی الوب نمازه شروع ایتدكده
ناس دخی اقتدا وتكبیرینی الوب اللرینی سائر نمازلرده كی
وجهه اوزره باغلایوب سبحانك اوقودقدنصكره امام
اللرینی قالدیروب جماعت دخی متابعت ایدر تكبیر
الدقدن صكره اللرینی یانلرینه صالی ویررلر اوج
تسبیح قدر اكلنوب ینه اللرینی قالدیروب تكبیر الوب
یانلرینه قدر صالی ویررلر اوج تسبیح قدر اكلنوب ینه اللرینی
قالدیروب ثكبیر الدقلرنده یانلرینه صالی ویرمدن باغلرلر
امام خفیجه اعوذ بسمله ایله جهرا فاتحه واوج آیت
مقداری قرائت ایتدكدنصكره ركوع وسجود اولنوب
قیامه قالقدقده فاتحه وضم سوره عقیبنده اسلوب سابق
اوزره اوج دفعه تكبیر آلوب اوچنده ده اللرینی یانلرینه
صالی ویررلر دردنجی ده اللرینی قالدر مقسزین تكبیر
الهرق ركوعه انتقال ایدرلر ٠ ایمدی سائر نمازلرك
تكبیرلرندن زیاده اولهرق بیرام نمازینه مخصوص اولان
تكبیرلر التیدر اوچی ركعت اولیده قرائتدن اول اوچی

دخی رکعت ثانیه ده قرائتدن صکر التیسیده واجبدر ایکنجی رکعتك رکوع تکبیری دخی واجب اولان تکبیرلره اتصالی سببیله واجبدر قالدیکه افتتاح وانتقالات تکبیرلری سائر نمازلرده اولدیغی کبیدرنه کیم ماسبقده بیان اولندی اما مؤذنلرك بیرام نمازینه شروع اثناسنده طقوز تکبیر ایله ایکی رکعت بیرام نمازینه نیت ایدك اویون امامه دیمه‌لرندن عوام ناس بیرام نمازینه مخصوص اوله رق طقوز تکبیر اولمق ظن ایتملریله اشتباهه سبب اولدیغندن انك یرینه بیرام نمازینه نیت ایدك اویون امامه دیمك کرکدر ·

﴿ بیرام نمازنده امام تکبیری اونوتسه ﴾

ودخی امام رکعت اولی ده بیرام تکبیرلرینی اونودوب فاتحه تمام اولمدن یا تمامندن صکره خاطرینه کلسه تکبیرلری الوب سورهٔ فاتحه‌یی اعاده ایدر واکر فاتحه وضم سوره دن صکره خاطرینه کلسه تکبیرلری الوب قرائتی اعاده ایتمز واکر رکوعده خاطرینه کلسه تکبیرلر ایچون قیامه عودت ایتمیوب اللرینی قالدرمیه رق تکبیرلری رکوعده ایدر واکر رکوعدن قالقدن صکره خاطرینه کلسه تکبیرلرك محلی فوت اولمغله تکبیرلر فوت اولور · ایمدی واجب اولان تکبیرلردن برینی یاخود هپسنی سهواً ترك ایلسه سجدهٔ سهو لازم

اولور لكن جمعه وبيرام نمازلرنده متأخرون سجدهٔ سهو ترك اولنمغى اختيار ايتدكلرى در المختارده تصريح اولنمشدر .

(بيرام نمازينه صكره‌دن اقتدا ايتسه)

ودخى امام بيرام نمازينك تكبيرلرينى ايدوب قرائتى اثناسنده اقتدا ايدن كيمسه افتتاح تكبيرندن صكره فى الحال بيرام نمازينك تكبيرلرينى ايدر واكر امامه ركوعده ايرشرسه قيامده تكبيرلرى ايدوب وركوعده ايريشه جكنى عقلى كسديكده بيرام تكبيرلرينى قيامده ايدوب صكره ركوعه كيدر واكر ركوعك فوتندن خوف ايدرسه افتتاح تكبيرندن صكره ركوعه كيدوب امام ركوعدن قالقمدن بيرام تكبيرلرينى الريني قالديرميه رق ركوعده ايدر بيرام تكبيرلرين تمام ايتمدن امام ركوعدن قالقسه امامه متابعت ايتمك لازم اولوب باقى قلان تكبيرلر ساقط اولور ودخى ركعت اولى يى ايريشه مسه امام سلام ويردكدن صكره ركعت اولى يه قضاده ابتدا قرائت ايدوب صكره تكبيرلرى ايدر .

ودخى ايكنجى ركعتك ركوعنده ايريشسه تكبير خصوصى ركعت اولينك ركوعنده ايريشديكى صورتده بيان اولنان وجه اوزره در واكر ايكنجى ركعتك سجدلرنده ياتشهدنده ايريشسه ينه اقتدا ايدوب

امام سلام ویردکدن صکره قالقوب بیرام نمازینی هیئت
معلومه سی اوزره یالکزجه قضا ایدر قربان بیرامی
نمازی دخی بو تفصیل اوزره‌در انجق قربان بیرامنده
نمازدن اول برشی یمیوب ویولده تکبیری ده جهر ایدر .

﴿ قوربان بیرامنده یکرمی اوج وقت تکبیر ﴾

ودخی قربان بیرامنده عرفه کونی صباح نمازندن بیرامك
دردنجی کونی ایکندی نمازینه دکن یکرمی اوچ وقت
فرضلردن سلام عقبنده برکره تکبیر تشریق واجبدر
صورتی بودرکه ﴿ الله اکبر الله اکبر لااله الاالله والله
اکبر الله اکبر ولله الحمد ﴾ یعنی ایکی تکبیر صکره بر
تهلیل صکره ینه ایکی تکبیر ایله حمد ودخی بو یکرمی
اوج وقت فرضلردن وقتنده ادا اولنمیوب قضا
اولندیغی تقدیرده اول سنه او کونلرده قضا اولنورسه
ینه تکبیر واجبدر ودخی سلام ایله تکبیرك اراسنده
یمك وایچمك وسوزسویلمك ونماز قلندیغی مکاندن چیقمق
وقصدا حدث ایتمك تکبیره مانعدر اما قصدسز حدث
وقوعی ضرر ایتمز .

﴿ باب الجنازه ﴾

بر کیمسه‌ده علامات موت ظهوره کلوب حالت نزعنده
ایاقلری قبله‌یه کله‌رك ارقه سی اوزره یاتریلوب باشی
التنه برشی قونر غرغره مرتبه سنه کلدیکچه ارالقده

تكليف اولنميه رق كلمهٔ شهادت ذكر اولنوركه آخر كلامى
اول كلمهٔ منجيه اوله ويانندە سورهٔ يس وسورهٔ رعد
تلاوت اولنمق مستحبدر وفاتی ايتدكده چركين اولمامق
ايچون چكه سى باغلنوب وكوزلرى يوملوب والارى
واياقلرى اوزا ديلوب واوزرندەاولان لباسى صويلوب
وغسل اولنجه يه قدر يانندە تلاوت قرآن اولنماز
بوندن صكره غسلى مراد اولندقده جنازه غسليچون
حاضر اولان تختەنك اطرافى اوچ يابش يابدى كره
توتسولندكدنصكره جنازەنك عورت يرى ستر اولنەرق
اوزرينه ياتيريلوب عورت يرى تطهيرى اقتضا ايدر
ايسه غسل ايدن كيسه الينه بر بز صاروب ستر بزينك
التندن تطهير ايده ساده اليله ياپشمايه صكره آبدست
ويروب مضمضه واستنشاق ايتدرمز ولكن طوداقلرينى
وبورنى دلكلرينى الينه بر بز صاروب تطهير ايدرصكره
باشى وصقالى صابون ياصابون مقامنه قائم اولان بر شى
ايله يقانور برشى بولنماز ايسه ساده سيجاق صوايله
يقانور صكره جنازه صول يانينه ياتيريلوب صاغ يانى
اوچ كره يقانور صكره صاغ يانينه ياتيريلوب صول
يانى دخى اوچ كره يقانور بوندن صكره اوتوردركبى
قالديريلوب قارنى ملايمتله مسح اولنور اكر انجا سندن
برشى چيقارسه ازاله اولنوب آبدستى وغسلى اعاده

اولنماز بوندن صكره برشی ایله سیلنور . ودخی معلوم اوله كه جنازه یی غسل حیاتده اولان مكلفلر اوزرینه فرضدر حتی جنازه براولو صو ایچنده بولنمش اولسه ذمتلرندن فرض ساقط اولمیوب غسل نیتیله صویك ایچنده اوچ كره قلدایمق لازمدر ودخی جنازه غسلیچون صو بولنمیوب یاآز اولوب حیاتده اولنلره لزومی اولان محلده جنازه یه تیمم ایتدیریلور .

(تكفین جنازه)

تكفین جنازه ارلره سنت اولان كفن اوچ قات اولمقدر (اولكیسی) كوملكدركه اوموزندن ایاغنه قدر اوله (ایكنجیسی) ازاردر (اوچنجیسی) لفافه در بوایكیسی باشدن ایاغه قدر اولوب جمیع اعضایی ستر ایده خاتونلره بواوچندن بشقه باش اورتوسی و برده كوكسلرینه صارغی سنتدر و كفنه صارلمه نك صورتی اولا لفافه بر یاتاغه دوشنوب اوزرینه كل صوی یارایحهٔ طیبه لی برشی صاچیلوب انك اوستنه ازار دوشنوب بویله ایدیلوردخی اوستنه كوملك دوشنوب بویله ایلدیكدن صكره اوچ یابش یایدی كره توتسولنوب جنازه سیله نجك ایله مستور اوله رق ایچنه وضع اولنوب الری یانته كتوریلور سجده عضولرینه

يعنی الننه و بورننه والری نه ودیزلرینه وایاقلرینه کافور قونیلور وباشنه و صقالنه جنازه ایچون عادت اولان رایحهٔ طیبه‌لی شیدن استعمال اولنوب کوملکی اوریاوب التندن سیله‌جك اولور صکره ازارك ابتدا صول جانبی چکیلوب صکره صاغ جانبی چکیلور لفافه دخی بو کیفیت اوزره دریولده اچلمق احتمالی اولور ایسه باش و ایاق طرفلرندن باغلنور ودخی کفن جنازه‌نك حیاتنده جمعه و بیرام لباسنه کوره اولوب و بیاض اولمق مستحبدر

(صلات جنازه)

ودخی جنازه اوزرینه نماز فرض کفایه‌در بعض کیمسه‌لرك اداسیله ماعدادن ساقط اولور ودخی جنازه نمازنده جنازه‌نك اسلامی وطهارتی تمام اعضاسی یا اکثر اعضاسی جنازه نمازینی قیلنلرك اوکنده برمحلده وضع اولنمسی شرطدر وضعنك صورت مسنونه‌سی جنازه‌نك باشی امامك صاغ جانبنه کلکدر و امام جنازه‌نك کوکسی مقابلنده طوروب جماعت نقدر آز ایسه‌ده اوچ صف اولمق مستحبدر وآخر صفی افضلدر . ودخی جنازه نمازینك رکنی ایکیدر اولکیسی قیام عذرسز اوتورەرق قیلمق جائز دکلدر ایکنجیسی درت تکبیر انجق ابتداسنده ال قالدرمق

سنتدر • ایمدی جنازه نك ارکشی ویا خاتون اولدیغنی بیلوب نیت ایتدم الله ایچون نمازه شوار کشی ایچون دعایه یاشو خاتون ایچون دعایه دیه واکر جاعتدن بری جنازه نك ار یا عورت اولدیغنی بیله مسه امام هر کیمك اوزرینه قیلارسه اکا دعایه دیه صبیانده دخی شو اوغلانجق ایچون یاشو قزجغز ایچون دیه و جنازه دعاسنده بونلردن هر برنده اولی اولان تعبیره رعایت المکدر نته کیم یقینده تنبیه اولنور • ایمدی افتتاح تکبیرندن صکره (سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالى جدك وجل ثناءك ولا اله غیرك) دیوب تکبیر آلوب نمازك آخرنده اوقو یان صلاتلری اوقور اندن صکره تکبیر آلوب رحمت ومغفرته دائر دعا ایدر بو دعایی اوقومق اولیدر (اللهم اغفر لحینا ومیتنا وشاهدنا وغائبنا وصغیرنا وکبیرنا وذکرنا وانثانا اللهم من احییته منا فاحیه على الاسلام ومن توفیته منا فتوفه على الایمان وخص هذا المیت بالروح والراحة والمغفرة والرضوان اللهم ان كان محسنا فزد فی احسانه وان كان مسیئا فتجاوز عنه ولقه الامن والبشرى والكرامة والزلفى برحمتك یاارحم الراحمین) واکر جنازه خاتون ایسه دعاده بویله دیه (وخص هذه المیتة بالروح والراحة والرحمة والمغفرة والرضوان اللهم ان كانت محسنة فزد

في احسانها وان كانت مسيئة فتجاوز عنها ولقها الامن والبشرى والكرامة والزلفى برحمتك يا ارحم الراحمين) واكر جنازه صبي ايسه وخصدن اشاغيسنى اوقومیوب برینه (اللهم اجعله لنا فرطا اللهم اجعله لنا اجرا وذخرا اللهم اجعله لنا شافعا ومشفعا) دیوب تکبیر الوب ایکی یانته سلام ویرر واکر جنازه صبیه قز ایسه (اللهم اجعلها لنا فرطا اللهم اجعلها لنا اجرا وذخرا اللهم اجعلها لنا شافعا ومشفعا) دیه آیمدی تکبیرلر ارالرنده اید یلان ثنا وصلوت ودعا سنتدر وسلام مستحبدر ودخی جنازه نمازینك اولنده شروع ایده میوب بعض تکبیرانی فوت ایدن کیمسه فی الحال افتتاح تکبیرینی الوب اقتدا او بایده امامه متابعت ایدر امام سلام ویردکدنصکره جنازه اموزه رفع اولنمدن فوت اولان تکبیرلری بری بری آردنجه کندی سلام ویرمدن قضا ایدر دردنجی تکبیردنصکره سلامدن اول ایریشه ده بویله در ودخی طوغدیغی وقتده حیاتنه علامت اولوب عقبنده وفات ایدن صبینك غسل وتکفین ونمازی لازمدر اکر حیاتنه علامت اولمسه نمازی قلنماز همان غسل اولنوب وآد ویرلدکدنصکره بر استاره صاریلوب دفن اولور .

﴿ جنازه کتورمه ده سنت اولان ﴾

ودخی جنازه کوتورمه ده سنت اولان جوانب

اربعه سندن درت نفر کیمسه کوتوروب وهرجانبدن اون
آدیم کوتورمك مستحبدر حدیث شریفده وارد اولمشدرکه
بر کیمسه بر جنازه‌یی قرق آدیم کوتورسه قرق کناه کبیره‌سنك
مغفرتنه سببدر ٠

﴿ دفن جنازه ﴾

ودخی جنازه ایله قبره واریلوب یره قونلدقده حاجت اولدقجه
جمله‌سی اوتورر تاقبر بر آدم بویی یاخود کوکسه قدر قازیلوب
جنازه ایچنه ایندرلمك مراد اولنجه اقتضاسنه کوره برقاچ
کیمسه قبرك قبله طرفندن جنازه‌یی قبله‌یی متوجه اوله‌رق
ایندیروب وصاغ یاننه یاتررلر ودیرلر (بسم الله وبالله وعلی
ملة رسول الله) وکفن باغلانمش ایسه چوزیله وقبرك ایچنه
خاتون وکافر کیرمیه بو دیارلرده یرك لحده تحملی اولمدیغندن
تحته دیزیلور صکره کندی طوپراغیله اورتیلوب واورکج
کبی قلنور وییقلماغیچون اوزرینه صوسرپمکده بأس یوقدر
بوندنصکره جمله‌سی اوتوروب ایچلرندن بریسی کوزل
صوت ایله تجوید اوزره سوره یس وتبارك واون بر کره سوره
اخلاص ومعوذتین وفاتحه وسورهٔ بقره‌نك اولن وآخرن اوقیوب
ثوابنی جنازه‌نك روحنه اهدا وعفو ومغفرتنی رجایی متضمن دعا

وسائرلری دخی حضور قلبله آمین دیوب فاتحه دنصکره وداع ایده‌لر ودخی کیده‌فوت اولوب قره اوزاق اولدقده غسل وتکفین ونمازی قیلنوب دکزه القا اولنور .

﴿ قبرده سؤال ، تلقین ﴾

ودخی معلوم اوله‌که قبرده سؤال وجواب ونعیم وعذاب حقنده آیات کریمه واحادیث شریفه اولمغله اهل سنت وجماعت مذهبنده قبرده سؤال حق اولدیغی اعتقاد لازمدر وجنازه دفن اولنوب وجه محرر اوزره تلاوت قرآن ودعادنصکره برصالح کیمسه قالقوب جنازه‌نك یوزینه مقابله‌سنده اياق اوزره طوروب جنازه‌نك اسمیله (یافلان ابن فلان اذکر ما کنت علیه وقل رضیت بالله رباوبالاسلام دینا وبمحمد علیه السلام نبیا) دیو تلقین ایلمسی اهل سنت عندنده مشروعدر

﴿ باب الشهید ﴾

ودخی معلوم اوله‌که رتبه شهادته مظهر وسعادت عظمی ایله مبشر اولان زمرهٔ مکرمیندن حکم دنیوی خاص ایله یعنی غسلسز نمار وحین شهادتنده اوزرنده بولنوب کفن جنسندن اولمیان یعنی یموقلو باشه کیلان نسنه وکورك ومست وخرقه مثللی

لباسی چیقاریلوب ماعداسی کفن مسنون عددندن یعنی
اوج قاتدن اشاغی ایسه اوچه ابلاغ اولنوب زیاده ایسه
زیادەسی چیقاریلوب باقی کفن مسنون عددندن لباسیله
برخو نلریله دفن اولنمغله اختصاص ایتمك شروطی
اسلام وبلوغ وغسلی ایجاب ایدن حدثلردن طهارت
وبغیر حق قتل اولنمق وقتل اولندیغندن ناشی مال لازم
اولمامق ویاره لندکدن صکره منافع حیاتدن بر شی ایله
انتفاع ایتمامك . ایمدیکی بو شروط اوزره شهید
اولنلر حکم مذکور ایله مخصوصدرلر بو نلردن ما عدا
شهدا نك انواع کثیره سی واردر امام سیوطی
تثبیت نام کتابنده اوتوزه ابلاغ ایتمشدر از جمله
اعدای دینی قصد ایدرکن آلت جارحه سی کندو به
اصابتله وفات ایدن وغرق اولان ویا آتشده یانان ودیار
غربتده فوت اولان وعلم بولنده فدای جان ایدنلر
لکن بونلر سائر موتالرکبی غسل وتجهیز وتکفین
اولنورلر بونلر ایچون ذکر اولنان حکم دنیوی
خاص بو قدر همان بونلر ثواب جزیل اخروی ایله
امتیاز ورتبهٔ علیایه پرواز ایتمشلردر ورفعنا الله تعالی
لرتبتهم وحشرنا فی زمرتهم آمین

﴿ باب الزکات ﴾

معلوم اوله که قرآن کریمده زکات صلاتك عقیبنده

نیجه محلده ذکر اولنمسی صلاتدن صکره زکاتك اهم فرائض اولدیغنه دلیل قطعیدر وپیغمبریمز صلی الله علیه السلام حضرتلرینك وقت سعادتلرندن زکاتك فرض عین اولدیغی تواتر ایله نقل اولنه کلمشدر انکار ایدن کافر اولور واوزرینه زکات فرض اولان کیمسه تأخیریله کناهکار اولوب شهادتی رد اولنور . ایمدی اهل اسلامدن حر مسلم وعاقل بالغ اولان کیمسه حاجت اصلیه‌سندن یعنی لباس واوینك طاقمی وبورجندن بشقه الیش وویرش ایله ارتمغه قابل نصاب مقداری مالی اولوب واو زرندن بر سنه بچد کده اول مالك قرق جزوندن بر جزئنی الله تعالی نك رضاسیچون فقیر مسلمه ویرمسی فرضدر .

وَدخی نصاب التوندن سکه‌لی یا سکه‌سز یکرمی منقالدر هر منقالی یکرمی قراط اولمق اوزره کومشدن ایکیوز درهمدن هر درهمی اون درت قیراط اوله‌رق وسائر تجارت متاعلرندن یکرمی مثقال سکه‌لی التون ویاخود ایکیوز درهم سکه‌لی کومش قیمتلی متاعدر وخاتونلرك زینتلرینه متعلق اولمله استعماللری حلال اولان التون وکومشدن حلیلری نصابده معتبردر . ایمدی یکرمی منقال التون نك زکاتی یارم متقال وایکیوزدرهم کومشك زکات بش درهم ایدر وبونلردن بریسیله قیمتی تقدیر

اولنان متاع تجارتده دخی بویله در وتصابدن زیاده‌نك
زكاتی حسابیله بو قیاس اوزره در ودخی نصاب
جنس واحد اولمق لازم دكلدر بلكه بر كیسه‌نك ملكنده
بر مقدار التون بر مقدار كومش وبر مقدار متاع تجارت
اولوب مجموعك قیمتی التون ویا كومش نصابلرندن برینه
بالغ اولسه زكاتی لازم اولور ودخی اوی اولمیوب اوه
محتاج اولان كمسنه نصاب مقداری مالك اولدیغی التون
وكومشی او آلمق نیتیله حفظ ایدوب اوآلمدن برسنه كچسه
اول التون وكومش ایچون زكات لازم اولور ودخی
التون یا كومش یاباقر مثللی معدن ایله اریدیلوب مخلوط
اولدقده غالب اولورلرسه خالصلری حكمنده درلر
واكر برابر اولورلر ایسه احتیاطا خالصلری حكمنده
اولوب قاضیخان وصاحب خلاصه زكاتك وجودینی
اختیار ایتمشلر در واكر قاریشان معدن بو نلره غالب
اولورسه قیمتی اعتبار اولنور صاتمق نیتی وار ایسه
متاع تجارت اولوب زكاتی لازم اولور قوللانمق مراد
ایدرسه زكاتی لازم اولماز سائر باقر طاقم حكمنده در
ودخی نصابه مالك اولدیغی وقتك ابتداسنده وسنه
تمامنده نصاب كامل اولمق شرطدر اراده كاهیجه
اكسیلك زكاتك وجوبنه مانع دكلدر ودخی نصابه مالك

اولان كسنه اثنای سنه ده قزانوب ويا اسباب ملكدن
برسببله يدنده كی نصاب زيادهٔ لديكده نصابك سنه سی تماميله
مجموعيچون زكات لازم اولور ودخی انجو وجواهرده
زكات يوقدر مكر الوب صاتمجيسی اوله او صورتله
سائر متاع تجارت كبی قيمتی اعتباريله زكات لازم اولور
ودخی بهاسی نصابه بالغ اولان متاعده تجارت نيت
ايتمكله سنه سی تمامنده زكاتك لزومی اول متاعی صاتون
الديغی صورتده در اما اول متاع ميراث ويا ترلاسنده
حاصل اولسه تجارت نيت ايدوب اوزرندن بر سنه
كچدكدن صکره صاتدقده بهاسندن اوزرندن بر سنه
كچدكجه زكاتی لازم اولماز ولكن نصابه مالك اولان
كيمسه سنه كچمدن برسنه يازياده ايچون زكاتنی حساب
ايدوب تقديم وتعجيل ايتمك جائزدر ودخی معلوم اوله كه
زكاتی ويرركن يا مالندن آيرركن زكات نيتی بولنمق
لازمدر وزكاتی ويرديكی فقير مسلم اخذ وقبضی تعقل ايتمك
شرطدر واصالت وفرعيت جهتندن قرابتی اولمامق
لازمدر يعنی كمدينك باباسی يا بيوك بابالری يا اناسی
يا بيوك انالری يا كنديسنك اولادی يا اولادينك اولادی
اولميه سائر اقرباسنه ويرمك جائزدر بلكه اقرباسنده
محتاج وار ايكن غيريه ويرميه زوج وزوجه بری
برينه زكاتلرينی ويرمك جائز دكلدر وكوله وجاريه سنه

ویرمك دخی جائز دكلدر وغنی آدمك ولد صغیری وكوله وجاریه‌سی بویله‌در ·

﴿ سادات كرامه زكات ﴾

وسادات كرامه وآزادیلریسه دخی ویرلمك جائز اولمدیغی جمیع كتب معتبره‌ده ذكر اولنوب نتیجة الفتاواده دخی فتواسی قید اولنمشدر ·

ولكن شرح آثارده سادات كرامه زكات وسائر صدقه ویرمك جائز اولدیغی امام اعظمدن روایت ایدوب وامام طحاوی بونی اختیار ایلدیكنی كفایه نام كتابده وابن ملك وقایه شرحنده وصعلوك تحفة الملوك شرحنده وقهستانی ذكر ایتمشلردر خصوص بووقتلرده نسبی نبی هاشمه ایصال ایدن سید فقیر نادر بولنور بوصورتده سادات كرامه ویرمكده باس یوقدر ملكه‌و یرلمدیكی صورتده اكثر فقرانك حتی دوع اولنمیوب مشقته دوچار اوله‌جقلری ظاهردر ·

(فقیر ذمتنده اولان الاجه‌یی زكاته طوتمق صورتی)

ودخی معلوم اوله كه بركیمسه برفقیر ذمتنده اولان شوقدر اقچه الاجغی مالنك زكاتنه طوتمق مراد ایتدكده صورتی بودركه بونی فقیره مالنك زكاتندن اولقدر اقچه ویروب اول فقیر قبض ایتدكدن صكره بورجی ایچون كیرو ویرمكدر یوخسه بویله ایتمیوب

ذمتكده اولان شو قدر اقچه می زكاتم ایچون سكا ویردم دیوب اول فقیر مدیون دخی قبول ایتدم دیمکله مالنك زكاتنی ادا ایتمش اولماز .

﴿ زكات ویرمه ده مستحب اولان ﴾

ودخی زكات ویرمه ده مستحب اولان ویردیکی فقیرك حالنه كوره ویردیکی كون قوت اوله جق قدر شی ویرمكدر وبر كوننك قوت اوله جق قدر شیئی اولان كیمسه عرض حاجت ایدوب دیلنمسی حرامدر وحوائج اصلیه سندن ماعدا قدر نصابه مالك اولان كمسه زكات وسائر صدقه آلمسی حلال اولماز ودخی معلوم اوله كه حیوانات سوائمك زكاتی اصحابنه تفویض اولنمیوب شرعا امام المسلمین طرفندن اخذ اولندیغندن اشبو رساله ده ایضاح اولنمغه حاجت مس ایتمامكله انجق اموال باطنه نك زكاتنی بیان ایله اكتفا اولندی اراضیٔ عشریه وخراجیه نك احكامی دخی بوكا بناء ترك اولندی .

﴿ باب الصوم ﴾

معلوم اوله كه صوم یعنی اوروج دیمك هر برمسلم عاقل ایله حیض ونفاسدن پاك اولان مسلمهٔ عاقله نك عبادت قصد یله فجر صادقدن شمس غروب ایدنجیه دك قصدا یمكدن وایچمكدن واختیار ومباشرتیله حقیقة

ويا حكما قضـای شهوت ايلمدن كنديسنی حفظ ايتمسيدر
ايمدی رمضان شريفك اوروجی هر مسلم مكلف اوزرينه
فرض عين اولديغی آيت كريمه وحديث شريف واجماع
امتله تواترا ثابتدر اينانميان كافر اولور ومكلف اولان
مسلم عذرسز علنا رمضان شريفده كوندوز قصدا ييوب
ايچسه قتلی لازم اولور ٠

ثبوت هلال

ايمدی شعبان معظمك يكرمی طقوزنده هلال رمضـان
التمـاس ورؤيتيچون دقت اولنمق لازمدر اكر هواده
رؤيتـه مانع يوغيسـه هلالك ثبوتی خبرلريله ظن غالب
حاصل اوله حق قدر كمسنه لرك رؤيت واخبـارلرينه
محتـاجدر وبو صـورتده خارج بلده دن كلوب يا ير
مرتفعده اولان عدل كمسنه نك خبری دخی قبـول
اولنـديغی روايت اولنمشـدر واكـر هواده بولوط
يادومان كبی رؤيتـه مانع وار ايسـه ايكی يا بر عـدل
كمسنه نك كورديكی كيفيت اوزره خبريله ثابت اولور
ايمـدی ايكی عدل كمسنه لرك خبرلريله ثابت اولديغی
تقديرجه اوتوزكـون تكميلينه فطر يعنی بيرام ايتمك
حـلال اولور اما بر عـدلك خبريله ثابت اولـديغی
تقديرجه اوتوز كون اوروج طوتلدقدنصكره هـلال
فطر كورلمدكجه فطر حلال اولمـاز مكر هواده رؤيته

باشلایوب و الی التی کون اوروج طوتدقد نصکره
رمضان شریف کیروب رمضان شریفدن درت کون
دخی اوروج طوتسه اول درت کونی رمضان شریفدن
صایلوب کفارتی یکیدن باشلایوب طوتمق لازم اولور
و بو التمش کون اراسندة خسته اولمغله اوروج
طوتهمزسه ینه بویله‌در اما کفارت صومنه شروع
ایدن خاتون برقاچ کون مرورنده حیض کورمکله
حیض کونلرنده طوتمسه ضرر ایتمز لکن حیضندن
پاك اولدقده عذر حیض ایله طوته‌مدیغی کونلرك
اراسنی آیرمیه‌رق قضایه شروع وتمام ایتمك لازم اولور
اراسنی آیررسه یکیدن باشلامق لازم اولور ودخی
التمش کون اوروج طوتمغه‌ده قدرتی یوغیسه التمش
فقیره هر برینه بشیوز یکرمی درهم بغدای یا‌ ‌ل‌ك قرق
درهم اربه یاخود اقچه سنی ویرر یاخود صباح واخشام
اطعام ایدر وبر فقیره التمش کون ویرسه‌ده اولور اما
التمش کونلکنی بر کونده برفقیره ویرسه انجق بر کونلك
ویرمش اولور والحاصل برفقیره بر کونده هرقاچ
کونلکنی ویرسه بر کونلکدن زیاده یرینه کچمز ودخی
بوذکر اولنان کفارت رمضان شریفه عدم رعایت
وهتك حرمت ایدوب ایچنده اداسی فرض اولان
اوروجی افساد ایتمکله مخصوصدر ماعدا وقتده

طوتیلان اورجلردن هرقنغیسنی افساد ایلسه انجق قضاسی لازم اولور ودخی خارجدن صوصام قدر نسنه‌یی یمکله قضا وکفارت لازم اولور اما دیشنک اراسنده قالوب نخود قدر اولان شیئی یوتسه‌انجق‌قضا لازم اولور نخود قدر اولمزسه ضرر ایتمز مکر خارجه چیقاروب صکره یرسه اوصورتده ینه انجق قضالازم اولور ·

﴿ یالکز قضا ایجاب ایدن شیلر ﴾

ودخی مضمضه ایدر کن بوغازندن صوقاچسه یاتحملندن خارج زورله یوزدیرسه‌لر یااحتقان ایتسه یابورننه بردوا چکوب بورننک کیککنه واصل اولسه یاقولاغنه یاغ اقتسه یاجوفنه بالغ اولان یاره‌سنه علاج ایتسه یاطاش و یاتیمور یوتسه یا کندی صنعیله اغز طلوسی قوصسه یاصنعی اولمیه‌رق قوصدقدنصکره اوروجی بوزلدی ظنیله یسه وایچسه و یاخود او یمك و یاشهوت محللرینك غیریه مباشرت و یاپشمق ویاخود استمناطریقیله انزال اولسه یاخود امساك ایتدکدنصکره کیجه ظنیله ییوب ایچسه یاخود غروب اولمامش ایکن غروب ظنیله افطار ایتسه یاخود اوروجنی اونودوب یدکدنصکره خاطرینه کلدکده اوروج بوزلدی ظنیله قصداً یسه بونلرك‌هرسندن

انجق قضا لازم اولور ودخی اوروجنی اونودوب ییسه وایچسه یااویویوب اختلام اولسه یاشهوتله باقله انزال اولسه یاحلیله‌سنی اوپسه یاخود قی غلبه ایدوب صنعی اولمیه‌رق قوصسه یاجنوب اوله‌رق صباحه قالسه یابوغازینه توز یاسنك قاچسه یاطعام دشورمكله توتون كیتسه بونلردن بریسی اوروجه ضرر ایتمز ودحانی جذب ایتمیه‌رك عود یاعنبر ایله عادت اوزره توتسولنمك دخی بویله‌در .

﴿ توتون ایچمكله قضا و كفارت لازم اولمق ﴾

اما ناسك مبتلی اولدقلری توتونی ایچن كیسه چكمسیله اجرای دخانی بوغازندن ادخال وجوفنه ایصال ایتدیكندن ماعدا الفت ایدنلرك قولنه كوره دوا وتأثیری اولدیغندن اوروجی افساد ایدوب قضا وكفارت لازم اولدیغنی حاشیهٔ دررده عبدالحلیم تصریح ایتمشدر .

ودخی بلاعذر برشی طاتمق وچینمك مكروهدر وكندندن امین اولمیان كیسه‌نك حلیله‌سنی اوپمسی وصارلمسی وسائر ملاعبه‌سی مكروهدر ودخی سورمه چكمده وحجامت اولمقده و بیغنه یاغ سورمكده كراهت یوقدر .

﴿ سحور وافطار ﴾

دخی سحور یمك وآخر وقتده یمك مستحبدر وافطارده

عجله ایتمکده مستحبدر اما استانبولده رمضان شریفده
اخشام اذانی ایام سائره‌دن ایکی دقیقه اول اوقنور کن
بعض عجول کیمسه‌لر ایکی یااوچ دقیقه اذاندن اول
افطار ایتمه‌لرنده استحباب یوقدر بلکه خطا واردر
ودخی معلوم اوله‌که سنی کمال بولوب اختیار اولدقده
اورجدن عاجز اولسه رمضان کونلرنده یوب فدیه
ویرمك جائز اولور ۰

﴿ فدیهٔ صوم ﴾

فدیه اولدرکه هر بر کون ایچون دیلرسه بغدایدن
بشیوز یکرمی درهم دیلرسه خرمادن یاخود آرپه‌دن
بیك قرق درهم یاخود قیمتلرنی تصدق ایدر دیلرسه
جمله‌سنی ابتدای رمضانده ویرر دیلرسه آخرنده ویرر
لکن فدیه‌لری ویردکدن صکره اورجلری طوتمغه
اقتداری اولور ایسه قضاسی لازم اولور ۰

﴿ اوروج بوزمغی جائز قیلان شیلر ﴾

دخی ثغور اسلامیه‌دن بر قلعه‌یی تعمیر وخندقنی تطهیره
طرف سلطنت علیه‌دن مأمور اولان مسلمین اول
قلعه‌یی رمضان کونلرنده اوروج طوته‌رق تعمیروتطهیر
ایتدکلرنده شدت حرارتدن ناشی ضعف وهلاك کلری
ظن غالبلری اولمغله مزبورلر اورجلرینی بوزارق خدمت
مزبوره‌یی کوروب صکره قضا ایتمك مباح اولوردخی

ایده‌جك قدر معمر اولمشیکن قضا ایتمدن وفات ایتسه وصیتی وار ایسه ثلث مالندن هر بر کونك فدیه‌سی ویرملك لازم اولور وصیتی یوغیسه وارثلرك تبرعا ویرملری صحیحدر اما طرفندن قضا اولمق اوزره اوروج طوتو ویرملری صحیح دکلدر .

﴿ سنه ده بش کون اوروج طوتمق حرامدر ﴾

دخی سنه ده بش کون اوروج طوتمق حرامدر (بریسی) رمضان بیرامنك ابتداکی کونی (دردی) قربان بیرامنك کونلری لکن بو کونلرده اوروج نذر ایتسه بشقه کونلرده قضا ایتمك لازم اولور بو کونلرك ماعداسنده نافله اوروجه نیت ایدوب شروع ایتدکده عذرسز بوزمق جائز دکلدر عذرلی یا عذرسز بوزدیغی تقدیرجه قضاسی لازم اولور انجق نافله اوروجده مناهیدن خالی اولان ضیافته دعوت اولنمقده عذردر اکر صاحبنك خاطری طعامندن تناول ایتمدکجه خوش اولمزسه

(اعتکاف)

دخی معلوم اوله‌که رمضان شریفك عشر اخیرنده اعتکاف سنت مؤکده کفایه در وسائر وقتده مستحبدر کیجه‌ده و کوندزده اولور نذر ایدرسه واجب اولور واوروجسز اولماز و بر کوندن اشاغی اولماز بو وجهله

بر كيجه‌لك اعتكافنى نذر ايتمك صحيح دكلدر اعتكاف ديمك امام و مؤذنى اولوب بش وقت نماز قيلنان مسجد و ياجامعده نيتله اكلنمكدر خاتونلر اعتكافى اولرنده نماز قيلدقلرى كوشه‌لرنده مكث وعبادت ايله اشتغال ايدرك ايدرلر .

ودخى اعتكاف نذر ايله واجب اولديغى كبى شروع ايله ده واجب اولديغى بعض كتب معتبره‌ده ذكر اولنمشدر بوتقديرجه رمضانك عشر اخيرنده شروع ايديكى اعتكافى افساد ايتدكده رمضانك غيرى سائر آيلردن برنده اون كون اوروج طوته‌رق اعتكافى قضا ايتمك لازم اولور ودخى اعتكافى ايدن كيمسه‌نك يمه‌سى وايچمه‌سى واويومه‌سى واقتضا ايدرسه متاع احضار اولنيه‌رق بيع وشرا مسجدده ده اولور انجق ابدست بوزمق وآبدست المق واقتضا ايدرسه غسل ايتمك ايچون واعتكاف ايلديكى مسجدده جمعه قيلنمزسه جمعه ايچون چيقوب اقتضاسندن زياده اكلنيوب كلمك لازمدر واعتكافده اولانه جماع وجماعه داعى اولان شيلر حرامدر كيجه دخى جماع ياصنعيله انزال منى واقع اولسه اعتكاف فاسد اولور واعتكاف اتديكى وقتلرى سكوت ومالا يعنى ايله كچورمك حرامدر همان تلاوت قرآن

وسائر اذكار خيريه ايله مشغول اولوب نظرنده قيض الهيدن غيري نسنه اولميه .

(فصل الفطره)

حوايج اصليه سندن ماعدا قدر نصابه مالك اولان حر مسلم كنديسي نفسيچون وغني اولميان صغير ولدي ايچون وملكي اولوب تجارت نيت ايتمديكي خدمتنده اولان كوله وجاريه سيچون وام ولد ومدبريچون صدقۀ فطره ويرمك واجبدر زوجه سنك وبالغ اولان ولديك فطره لري قدر تلري وار ايسه كندي اوزرلرينه واجب اولور وغني اولان ولد صغيرينك فطره سي صغيرك مالندن لازم اولور ودخي صدقۀ فطرك وجوب اداسنك وقتي بيرام كوني فجر طلوع ايتدكده درلكن مقدم ويرلمسي مستحبدر بيرامدنصكره يه تأخير اولنمغله ساقط اولماز بيرام كيجه سي طلوع فجردن مقدم غني كيمسه نك دنيايه برولدي كلسه يا بر غني كافر اسلام ايله مشرف اولسه يا بر مسلم فقير ايكن غني اولسه فطره لري ويرمك واجب اولور اما بونلر طلوع فجردن صكره واقع اولسه فطره لري ويرمك واجب اولماز . ودخي فطره بغداي ودقيقندن بشيوز يكرمي درهمدر واريه واوزم وخرمادن بيك قرق درهمدر قتلق اولمغله بونلر بهالي اولديغي سنه عينلري ويريلوب

بوللق واوجوزلغی وقتده قیمتلری ویرلمك افضلدر ودخی اوزرینه فطره ویرمك واجب اولان کیمسه قربان بیرامنده بولندیغی محلده مقیم اولسورسه قربان ایتمسی دخی واجب اولور ولکن قربان انجق کندی نفسیچون واجب اولور ٠

﴿ باب الحج ﴾

معلوم اولهکه حجة الاسلام فرض عین اولدیغی آیت کریمه واحادیث شریفه واجماع امتله ثابت اولوب تواتر ایله نقل اولنه کلمشدر اینانمیان کافر اولور وشرعده حج دیمك نیت وتلبیه ایتدکدنصکره کعبهٔ مکرمه دهو عرفاتده پیغمبر یمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری حجهٔ وداعلرنده تعلیم بیوروب قرنا بعد قرن مشهور ومتواتر اولان مناسکی وقتنده ایشلمکدر حجك فرضلری وواجبلری وسنتلری کتب فقهیهده تفصیلی اولندیغندن ماعدا مستقلا ترکی وعربی رسالهلرده بیان اولنوب ومحلنده ادا اولنور کن دلیلر تعریفیله اوله کلمکله اشبو رسالهده تفصیله حاجت مس ایتمدیکندن انجق هرکسه اولدیغی بلدهده حجه متعلق لازم اولان بعض مسائل ایله اکتفا اولندی ایمدی هر حر مکلف مسلم وموانع بدنیه وخارجیهدن سالم اولان کمسه سکناسندن وسائر کندویه لازم اولان

شيلردن وحج ايدوب عودتنه دك عيالنك نفقه سندن ماعدا
زاد وراحله يه وسعتى اولسه عمرنده بركره حج ايتمسى فرض
اولور بالغ اولمزدن مقدم ياخود آزاد اولمدن حج ايتمش اولسه
فرض حج ساقط اولمز ودخى اوزرينه حج فرض اولوب مكهٔ
مكرمه دن مسافهٔ سفر بعيد اولان خاتونك زوجى ومحرمندن
كيمسه سى اولمسه اداء فريضهٔ حج ايچون نفسنى برعاقل بالغ
كيمسه يه تزويج ايتمسى واجب اولور ٠

(حج يولنده فوت اولمسه)

ودخى فريضهٔ حجى ادا ايچون يوله چيقوب يولده فوت
اولان كيمسه اوزرينه حج فرض اولديغى سنه يى تأخير
ايتمديسه كندسيچون حج اولنمغى وصيت ايتمسى لازم اولماز
مكر تطوعا وصيت ايده وا كر اوزينه حج فرض اولديغى سنه
كچوب تأخير ايتمش ايسه وصيت ايتمسى لازم اولور وصيت
ايتديكى صورتده (فوت اولديغم محلدن ثلث مالمدن شوقدر
اقچه ايله طرفمدن حج اولنه) ديو وصيت ايتسه وصيتى وجه
اوزره عمل اولنور واكر محلنى ومبلغنى تعيين ايتميه رك
بنم ايچون ثلث مالمدن حج اولنه ديو وصيت ايتسه
ثلث مالى بلده سندن حج ايتديرلمكه مساعد ايسه
بلده سندن حج ايتديرلسى لازم اولور بلده سندن حج

ایتدیرلمکه مساعد اولمز ایسه مساعده اولدیغی محلدن حج ایتدیریلور . ودخی اوزرینه حج فرض اولان کیمسه جه مانع اوله جق عذر ایله بنفسه حج ایتمکدن عجزی یوغیکن کله جك سنه اوبرسنه یه دك تأخیر ایدوب ادا ایتمه مدن وفات ایتسه اتفاقا کنهکار اولور واکر برعذره مبتلا اولوب بنفسه حج ایتمکدن عاجز اولسه حیاتنده طرفندن برینی کندیدن حج ایتمك ایچون نائب ایدوب واول نائب قیلدیغی کیمسه دخی واروب وجه شرعی اوزره طرفندن حج ایدیویردکدنصکره مبتلی اولدیغی عذر دائم اولمغله عجزی موتنه دك مستمر اولیجق فرض حج کندیسندن ساقط اولور ودخی اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمیان کیمسه مرموض تنده مالمدن ثلث مساعد اولدیغی شوقدر اقچه ایله فوتمدنصکره ورثه مدن اولمیان فلان کیمسه بنم ایچون حج ایتسون دیو وصیت ایدوب وصیتنده ثابت اوله رق فوت اولدقدنصکره وصیتی وجه اوزره ترکه دن مبلغ مزبور تماما اول تعیین ایلدیکی کیمسه یه ویرلمك لازم اولور .

(بدل حج اقچه سندن باقی قالسه)

ولکن مبلغ مزبوردن چه واروب کانجه مصارف

لازمه‌دن هرنه فضله قالور ایسه اول کمسنه‌یه طیب
اولمیوب ورثه‌یه رد ایتمسی لازم اولور مکرورثه بالغلر
اولوب مبلغ مزبوری ویردکلرنده مصارف لازمه‌دن
فضله‌یی نفسکه هبه ایله دیو وکیل قیله‌لر بوصورتده فضله‌یی
کندی نفسنه هبه ایدوب ولنفسیچون قبض ایلسه طیب
اولور واکر وصیتنده ورثه مدن فلان ثلث مالمدن
شوقدر اقچه ایله بنم ایچون حج ایتسون دیو وصیت
ایندیسه سائر ورثه بالغلر اولوب اجازتلرینه محتاجدر
اجازت ایتمزلر ایسه مبلغ مزبوری میراثه ادخال ایدوب
بینلرنده تقسیم ایدرلر واکر وصیتنده تعیین ایتمیوب همان
ثلث مالمدن شوقدر اقچه ایله فوتمدنصکره بنم ایچون
حج اولسون دیووصیت ایندیسه افضل اولان اصلندن
حج ایتمش اولمغله افعالحجی لایق اوزره ادا ایده‌جکی
مأمول اولوب وحج ایدوب عودت ایده‌جك کمسنه‌یه
حج ایتدیرمکدر ٠ ودخی وصیت ایلدیکی مبغ ساکن
اولدیغی بلده‌دن حج ایتدیرمکه کفایت ایتمزسه کفایت
ایتدیکی مکاندن حج ایتدیریلور ٠ ودخی اوزرینه حج
فرض اولمشیکن حج ایتمیوب وکندی ایچون حج
ایتدیرلمکی وصیت ایتمه‌دن فوت اولدقدنصکره
وارثلرندن بری کندی مالیله اول فوت اولان کمسنه‌نك

اوزرینه فرض اولان حجی ادا ایدیویرسه جائز اولور .

﴿ باب الجهاد ﴾

شرعده جهاد دیمك دین محمدی یه دعوته اجابت وقبول اسلامله کسب سعادتدن یاخود جزیه و یرمکه تنزل ایله ذل وحقارتدن امتناع ایدن اعداء دین ایله مقاتله خصوصنده مباشرت یاخود مال ویاحسن تدبیر ایله معاونت و یاسائر وجوه خیرایله بذل وسع وطاقت ایتمکدر معلوم اوله که جهاد حقنده نیجه آیت کریمه لر نزول وحدیث شریفلر ورود ایدوب نهایت جهاد هرزمانه وهر مکانه عام وشامل اوله رق اهل اسلام اوزرینه لازم والی یوم القیمه باقی ودائمدر وبوامت محمدی یه نك خیرامت اولدقلری اعلاء کلمة الله ایچون جهاد ایتملریله در لکن جهادك فرضیتمدن مقصود اولان اعزاز دین وقهر مشرکین اهل اسلامدن بعضلرینك یدیله حاصل اولدیغی صورتده باقیلرندن فرض ساقط اولوب فرض کفایه اولور اما اعداء دین حدود اسلامیه دن بر بلده یه هجوم ایتدکده اطرافنده اولان هر مسلم اوزرینه بش وقت نماز کبی فرض عین اولور انلر ایله ده اعداء دینه قارشو کلینه میوب شر وفسادلری دفع اولنه مزایسه دخی اوزاقده اولانلر اوزرینه فرض عین اولور انلر ایله ده مقابله اولنه مزایسه تدریجله

تاشرقا وغربا جميع اهل اسلام اوزرینه فرض عين اولور ودخی مسلمين حقنده خير ومنفعت اولميه‌رق بر زمان جهاد ترك اولنسه جهاد ايله مكلف اولان كافهٔ اهل اسلام كناهكار اولورلز زيرا ضرورتدن زياده دنيايه ميل ولذات وشهوات اتباعله جهات وآلات جهاددن اعراض اولنديغی صورتده ذل وحقارت دركار ودشمن دين انتقام ايتمكه سزاوار اولديغی صحيح اثارده وارد اولمشدی (يا ايها الذين آمنوا ان تنصروا الله ينصركم ويثبت اقدامكم) آيت كريمه سنده دخی بو كاتنبيه واردر يعنی اهل ايمان سزلره خطاب عزتمله خطاب ايدرمكه اكر سزلر الله ذوالجلال دينني اعلا واظهاره ياردم ايدرسكز الله ذوالجلال دخی سزلره اعانه وقوت ويروب دشمنكز اوزرينه غالب ايدر ومحاربه‌ده ثابت قدم ايدر بوكا بناء سلطان الاسلام ايده الله تعالى الى يوم القيامه حضرتلری اوزرينه واجب اولديغی وجه اوزره عامهٔ مسلمين حقنده مرحمت وشفقت بيوروب حدود اسلاميه‌يی دائر امادار تشييد وتقويت ودين محمدی‌يی تأييد ايچون ليل ونهار بذل همت بيوروب بيك ايكيوز قرق برسنه‌سی ذی القعده سنده متوكلا على الله ومتوسلا بجاه رسول الله

صلی الله علیه وسلم شرع شریفه مراجعت ایله فتاوی شریفه منطوقنجه ترتیبنه موفق اولدقلری جهاد وغزایه متعلق امور مهمه وتعلیم حربیه ده عامهٔ مسلمین اوزرینه واجبدرکه تأمل وتفکر ایدوب سلطان دین خلدت خلافته الی یوم الدین حضرتلری انجق دین محمدی قوت بولوب وعباد الله راحت ایتمه سیچون نه مرتبه سعی بلیغ بیوردیغنی اکلایوب ازدل وجان دائما دوام عمر ودولتلری وازدیاد شان وشوکتلری دعالرنده اوله رق اوامر علیهٔ شاهانه لرینه امتثال ایده لر •
ودخی اعداء دیندن صاحب قوت اولانلرك آلات حربیه لری ودرلو درلو صنعتله استعماللری محاربه ده فائده سی مشاهده اولنوب اکا کوره مقابله یه احتیاج مس ایتدکله آلات حربیه لری تحصیلی وحیله وصنعتلری تعلیم اولنوب لدی الحاجه استعمال اولنمق جائز واقتضاسنه کوره لازم اولور نته کیم حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اهل طائف ایله مجاهدهٔ مبارکه لرنده آلات حربیه دن اوق ایله ظفریاب اولنموب باامر رسول الله صلی الله علیه وسلم بلدهٔ مزبوره محاصره اولندقده اول وقتده تدارکی قرین توفیق اولان آلات منجنیق ایله بیوك طاشلری بلدهٔ محصوره نك درونته هوادن القا

وبو وجهله بعون الله تعالى استيلا اولنمغى اشارت باهر البشارتلريله عمل اولنوب عون الهيله امر نصرت تيسير وبلده مزبوره فتح وتسخير اولديغى كتب معتبره ده تسطير اولنمشدر حالبوكه منجنيق آلتنى جناب خليل الرحمن حضرت ابراهيم عليه السلامه جفا واذى زعميله نمرود نام كافرك ايقاد ايلديكى آتشك بر وجهله سمتنه واريله ميوب متحير اولدقلرنده شيطان لعين ظهوره كلوب تعريفيله منجنيق انشا واول نبى ذيشانه آلت اذى قلنديغى كتب تفسير وسير ده تحرير اولنمشدر الحاصل غزوهٔ طائفده منجنيق آلتنك منافع عظيمه سنى ملاحظه ايله بامر رسول الله صلى الله عليه وسلم استعمال اولنمسى الى قيام الساعه دشمنلرك احداث ايتدكلرى آلات حربيه يى استحصال ومحاربه هنكامنده استعمالنك شرعا جوازينه وحسب الاقتضا لزومنه دليل قويم اولديغى پسنديدهٔ ارباب عقل سليمدر نته كيم باروت وطوب وخمبره وبونك امثالى آلات حربيه ابتدا ملت اجنبيه ده ظهور ايدوب صكره اهل اسلام دخى تعلم واستعمالى ايتدكجه اعداء دينه مقابله اولنه مديغندن شرعا تعلمى واستعمال لازم اولمشدر وبونلرك كليسنده مقصود قهر اعدادر يوخسه انلره تشبه اصلا خيال وخاطره كلمز .

﴿ امر انك امرينه اطاعت ﴾

ودخی سنت لازمهٔ حضرت محمدیه واعظم مصلحت
جهادیه درکه سلطان المسلمین دام منصورا الی یوم الدین
حضرتلری بر محله آز واکرچوق عساکر اسلام ارسال
بیورمه ارادهٔ سنیه لرنده ایچلرندن امیر اولمغه لایق
وامور حربیه‌یی تدبیرده جمله سنه فائق بر ذات حمید
الصفاتی امر تعیین بیوردقلرنده آحاد عساکر اوزرینه
واجبدرکه اول امیره هر وجهله اعتماد وحرب
خصوصنده هرنسه ایله امرینه انقیاد ایده‌لر کرك امر
ایلدیکی نسنه‌نك منفعتنی اکلاسونلر وکرك اکلایه‌ماسونلر
زیرا آحاد عساکر هر بر ماده نك حقیقتنی بیله‌مز
وبیلدیرمك دخی امیرك رأی صوابنه موافق اتمز
والحاصل شرعا منكر وقطعاً ضرر ایله امر ایتمدکجه
اطاعتی جمله نك اوزرینه لازمدر نته کیم پیغمبریمز
علیه السلام بیورمشدرکه (علیکم بالسمع والطاعة
لکل من یؤمر علیکم مالم یؤمرکم بالمنكر وفی المنكر
لاسمع ولا طاعة) یعنی اوزریکزه امیره قلنان کسنه‌لرك
امرلرینی قبول واطاعتکز لازمدر مادامکه منکرایله
امر ایتمیه اما منکرایله امر ایدرسه انده قبول واطاعت
اولماز اعدی امیر طرفندن هر ترتیبك رئیسلرینه هر

محاربه ثباتلرایله امر اولنورسه معیتده اولان نفراتیله مأمور اولدقلری محلدن ایرلملری جائز اولماز وامیره لایق اولان ابتداء امرده رئیسلرده یا آحاد عسکرده امرینه مخالفت ایدن اولورسه عفو ایدوب بوندنصکره هر قنغکز امریمه مخالفت ایدرسه لایق اوزره جزاسنی ترتیب ایده رم دیو تهدید ایلیه اندنصکره مخالفت ایدن اولورسه ترتیب جزا ایلیه زیرا اکر ناسك صلاحی بو وجهله در خلاصه رأی وتدبیرده اتفاق اولنمامق حسبیله بینلرنده نزاع ومنافرت اولمیه که بری برینك سوزینه مخالفت سببیله دشمندن خوف اولنوب معاذ الله تعالی انهزام اولنمیه ودخی عساکر اسلام نصرت انجام بینلرنده اتفاق تام اوله رق اون ایکی بیك عدده بالغ اولدقده دشمن قرقثات دخی زیاده اولسه مردانه قارشو لشمق لازمدر بر کیمسه نك ارقه سین چویروب قاچمسی کناه کبائردندر اما بو مقدار اولمدقلری تقدیرجه یوزعدد مجاهد صابر اولسه ایکیوزعدد دشمنه وبیك عدد غزاة مسلمین ایکی بیك اعدای دینه باذن الله تعالی غالب وجناب رب العزتك امدادی کندیلرینه مصاحب اولدیغی آیت کریمه ایله ثابتدر لکن فقهای عظامدن روایت اولندیکه شو صورتلر اهل اسلامك سلاحلری بولنوب قارشو

قومغه صلاحيتلری اولمغله اولور اما سلاحلری اولمديغی صورتده نه وجهله قارشو قونيلور ودخی عساکر اسلام نصرت انجام بر محلده صفلرك قيام ومتانت واستحکام اوزره قتال ايدرکن دشمنك ابتداء امرده بوزلديغنی کوردکلرنده غنيمت سوداسيله صفلرك بوزميه لرسکره معاذالله تعالی بوزيلوب پريشان لغنه سبب اولديغی کتب سيرده مذکوردر .

﴿ فضائل جهاد ﴾

ودخی معلوم اوله که سير کبيرده پيغمبريمز عليه الصلات والسلام حضرتلرندن روايت اولنديغی بيورمشکه (لمقام ساعة فی سبيل الله افضل من احياء ليلة القدر عند الحجر الاسود) يعنی برساعت فی سبيل الله دشمن قارشوسنده طورمق کعبهٔ مکرمه ده حجر الاسود حضورنده بيك آيدن خيرلو اولان ليلهٔ قدری احيا ايتمدن افضلدر ونه سير کبيرده روايت ايدر پيغمبريمز عليه السلام حضرتلری بيورمشکه (الا انبئکم بليلة هی افضل من ليلة القدر حارس يحرس فی سبيل الله فی ارض خوف لعله لايئوب الی اهله اورحله) يعنی سزه بر کيجه يی خبر ويره يمی که ليلهٔ قدردن افضلدر بر محافظکه قورقولو يرده فی سبيل الله بربلده يی ياخود عسکری حفظ وحراست

ایدوب وشهید اولمق امید ایده ایشته انك كیجه‌سی لیلهٔ
قدردن افضلدر بو حدیث شریفده محاربه یرنده عسكر
غزاتی قراغول طریقیله حفظ وحراستە ترغیب عظیم
واردركه انك كیجه سی بیك آیدن افضل اولان لیلهٔ
قدردن افضل قلنمشدر وجهی بو دركه اول محافظ
سائر مسلمیندن خوفی دفعه سعی ایدر اما لیلهٔ قدری
احیا ایدن انجق نفسنی تخلیصه سعی ایدر وینه‌سیر كبیرده
روایت ایدر پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم حضرتلری
بیورمشكه (لرباط یوم خیر من صیام شهر وقیامه ومن
مات وهو مرابط اجیر من فتنة القبر ونما له عمله كاحسن
ما كان یعمل الی یوم القیمة) یعنی بر كون سرحدده
محافظ اولمق بر آی صیام وقیامدن البته افضلدر واول
كیمسه‌كه محافظ اولدیغی حالده فوت اوله عذاب قبردن
حفظ اولوب واول كیمسه‌نك عمل خیری احسن وجوهله
عمل اولنمش كبی نشو ونما بولوب الی یوم القیام دفتر
حسناتنه یازیلور وینه سیر كبیرده روایت ایدر پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری بیورمشكه (مامن احد
یموت وله عند الله خیر فیتمنی الرجعة الی الدنیا وله
الدنیا بما فیها الا الشهید فانه یتمنی الرجوع لیستشهد
ثانیا من اعظم ماینال من الدرجة) یعنی هیچ بر كمسه

اولدقدنصکره عند الله خیر وثوابی وار ایکن بتون دنیـا ایچنده اولان متاعیله کندینك اولمق اوزره کیرو دنیایه کلیدم دیو تمنی ایتمز انجق شـهید نائل اولدیغی درجات عظیمهٔ دنناشی بر دخی شهید اولمق ایچون کیرو دنیـایه کلیدم دیو تمنی ایدر وینه سیر کبیرده ابو بکر صدیق رضی الله عنهدن مرویدرکه دیدیلرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن ایشدمکه بیوررلر (من اغبرت قدماه فی سبیل الله وجبت له الجنة) یعنی اول کیمسه که فی سبیل الله یوریوب وایاقلری توز اوله انك ایچون جنت واجب اولور

﴿ امور مهمه‌ده دعا ﴾

ودخی معلوم اوله که عبدالله بن ابی اوفی رضی الله تعـالی عنهمـا دن مرویدرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسـلام حضرتلری اعـداء دین ایله میدان حربده ملاقات ایتدکلرنده قتالدن مقدم بودعایی اجابت اسـتدعا ایله تضرع ومنـاجات ایدرلر ایدی (اللهم انا عبـادك وهم عبـادك نواصینا ونواصیهم بیدك اللهم اهزمهم وانصرنا علیهم (ترجمه سی بودرکه یارب بزلر سـنك قوللریکز ودشمنلر دخی قوللرکدر بز وانلر تحت قدرت ربانیه کده وملك وتصرفات الهیه کده یز یارب بزلر حق اوزره انلر باطل اوزره اولمامز ایله انلری مهزوم ومکسور بزلری انلر

اوزرينه غالب و منصور ايله ايمدى جناب رسالته اقتدا
ايدوب هر امور مهمه ده دعا وتضرع ايتمك كركدر
زيرا مؤمن خلوصانه دعاسى ايله مظهر نصرت ونائل
خير وبركت اولديغى حقنده آثار كثيره واردر وانبياء
عظام حضراتنك سير حسنه لريدر لكن اول باول تحصيل
عقايد اسلام وتطهير لباس وجامه وفرائض اعمالى
التزام ايله اركان دين اكمال اولنغه اهتمام لازمدر والله
المستعان وعليه التكلان ❊

سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين
والحمد لله رب العالمين

الفه الفقير الى الطاف ربه القدير عبده المدعو بين
مدرسى دار الخلافة السنية لازالت هى وقطانها
بالمواهب الربانية محمد اسعد جعل الله
تعالى فى الدارين اسعد رجاء ان يغفر
من الناصحين وطمعا لمغفرة سيئاته
يوم الدين يوم لا ينفع مال
ولا بنون الا من اتى الله
بقلب سليم
ولاحول ولا قوة الا بالله العلى العظيم

م م
م

فهرست المطالب